

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

KANNATTAA TEHDÄ YHDESSÄ!

Porvoon nuorisopalveluiden ja koulujen yhteistyön nykytilan kartoitus ja ajatuksia
tulevaisuuden kehittämistyöhön

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

Huhtikuu / 2012

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Nina Siltakorpi	Sivumäärä 49 ja 16 liitesivua
Työn nimi: KANNATTAA TEHDÄ YHDESSÄ! - Porvoon nuorisopalveluiden ja koulujen yhteistyön nykytilan kartoitus ja ajatuksia tulevaisuuden kehittämistyöhön	
Ohjaava(t) opettaja(t) Annikki Ahlqvist	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Porvoon kaupungin nuorisopalvelut, Tuija Öberg	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Yhteistyö nuorisotyön ja opetustoimen kanssa on tällä hetkellä hyvin ajankohtainen aihe valtakunnallisesti. Koulujen kanssa yhteistyössä tehtävälle nuorisotyölle etsitään ja kehitetään raamituksia ja mallinnuksia. Uudehkolle termille koulunuorisotyö pyritään luomaan merkitys, tarkoitus ja tavoitteet. Koulu-nuorisotyöstä on kehittymässä yksi osa nuorisotyöntekijöiden tehtäväkuvaa.</p> <p>Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa Porvoon kaupungin nuorisopalveluiden ja koulujen yhteistyön nykytila. Minkä koulujen kanssa yhteistyötä tehdään, kuinka usein ja millaisin työmuodoin. Lisäksi opinnäytetyön tarkoituksena oli kerätä tietoa Porvoon nuorisotyöntekijöiltä ja koulujen eri henkilöstöryhmiltä yhteistyön toimivuudesta, tavoitteista, tarpeista ja toiveista.</p> <p>Tutkimusote oli laadullinen. Tutkimusaineisto koostui pääasiassa kyselyistä saaduista vastauksista. Kyselyitä tehtiin kaksi, Porvoon nuorisotyöntekijöille sekä koulujen henkilökunnalle. Nuorisotyöntekijöiden kyselyyn vastasivat kaikki 21 työntekijää. Koulukyselyt lähetettiin 10 koululle, joiden kanssa nuorisopalvelut tekee tällä hetkellä yhteistyötä. Suomenkielisiä kouluja oli 6 ja ruotsinkielisiä 4, vastauksia tuli 33 ja vastausprosentti oli 72%.</p> <p>Opinnäytetyön tilaaja oli Porvoon kaupungin nuorisopalvelut. Opinnäytetyö antaa Porvoon nuorisopalveluille hyvän tietopohjan yhteistyömuotojen kehittämiseen ja mallintamiseen Porvoossa. Nuorisopalveluissa on tarkoitus tehdä koulunuorisotyölle raamitusta sekä koota ”palvelutarjotin”, josta koulut näkevät yhteistyön työmuodot.</p> <p>Tuloksissa yhteistyötä pidettiin tärkeänä ja sitä pitäisi lisätä ja kehittää. Tuloksissa nousi esille mm. paljonko työntekijäresursseja kouluyhteistyöhön, tarjotaanko kaikille kouluille yhteistyötä, millaisia palveluja tarjotaan ja mitä koulut odottavat ja toivovat nuorisotyöltä. Nuorisotyöntekijän ammattirooli koulu-yhteisöissä koettiin erittäin tärkeänä. Nuorisotyöntekijän monipuolista työnkuvaa ja mahdollisuutta toimia sekä kouluissa että vapaa-ajalla pidettiin vahvistavana voimavarana nuoren kokonaisvaltaisessa tukemisessa</p>	
Asiasanat nuorisotyö, koulu, koulunuorisotyö, moniammatillisuus, yhteistyö	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Nina Siltakorpi	Number of Pages 49 + 16 appendixes
Title CO-OPERATION PAYS OFF! – Mapping the co-operation between the youth services and schools in the city of Porvoo and ideas of the future development work	
Supervisor(s) Annikki Ahlqvist	
Subscriber and/or Mentor Youth services of city of Porvoo, Tuija Öberg	
<p>Abstract</p> <p>Co-operation between the youth work and education is currently nationwide very topical subject. Frames and operation models are being sought and developed for the youth work done in collaboration with the schools. Meaning, aim and target are to be created for the rather new term school youth work. School youth work is becoming one part of the youth workers job description.</p> <p>The goal of this thesis was to map the current state of the co-operation between the youth work and the schools in the city of Porvoo. Which schools are within the co-operation, how often and in which way the co-operation is conducted? In addition this thesis aimed to gather information from the youth workers and among the different school personnel groups about the functionality, goals, needs and hopes of the co-operation.</p> <p>The research methodology was qualitative. The research material consisted mainly of the responses obtained from the poll. Two polls were made. One was for the youth workers of the city of Porvoo and the other was for the school personnel. All 21 youth workers returned their polls. The school poll was send to the 10 schools among which the co-operation is currently executed. Of these 10 schools the number of Finnish speaking schools was 6 and Swedish speaking schools 4. 33 responses were obtained from the schools with response return percentage 72 %.</p> <p>Order of the thesis was placed by the youth work of the city of Porvoo. The thesis lays good knowledge base for the youth work department to develop and model the form of co-operation in the city of the Porvoo. It is intended to create a service repertoire inside the youth work department from which the schools find the work methods of the co-operation.</p> <p>In the conclusions the co-operation was considered important and it was concluded that the co-operation should be increased and developed. Other items which popped up were how much work resources should be engaged, what kind of services will be offered and what the schools hope and wait for the youth work. The professional role of the youth worker within the school community was considered very important. The versatile work description and the possibility to act in schools and off-time was considered as reinforcing resource in the holistic support of the youth.</p>	
Keywords Youth work, school, youth work in school, multiprofessionalism, co-operatio	

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

1 JOHDANTO	5
2 LÄHTÖKOHDAT KOULUNUORISOTYÖLLE	6
2.1 Koulunuorisotyön nykytila tutkimusten mukaan	6
2.2 Lait ja ohjelmat	9
2.3 Porvoon kaupungin nuoriso- ja koulutuspalvelut	11
3 NUORISOTYÖ JA KOULUT YHTEISTYÖSSÄ	14
3.1 Nuorisotyön ja koulujen yhteinen tavoite	16
3.2 Koulu nuorisotyön toimintaympäristönä yhteisöllisyyttä tukemassa	17
3.3 Moniammatillinen yhteistyö	19
4 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTTAMINEN	22
4.1 Opinnäytetyön tehtävä ja menetelmät	22
4.2 Nuorisotyöntekijät	24
4.3 Koulut	25
4.4 Tulokset ja niiden analysointi	27
5 TULOKSET	29
5.1 Yleistä yhteistyön nykytilasta	29
5.2 Millä kouluilla nuorisotyö työskentelee?	30
5.3 Nuorisotyöntekijän osaaminen ja nuorisotyön lisäarvo kouluyhteistyöhön	36
5.4 Mitä yhteistyöltä odotetaan ja toivotaan?	38
5.6 Yhteistyön eri toimintamuodot	40
5.7 Nuorisotyön resurssit yhteistyön tekemiseen	42
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	43
LÄHTEET	47

1 JOHDANTO

Meillä Porvoossa, niin kuin monella muullakin paikkakunnalla, pohditaan parhaillaan mitä pitää sisällään koulunuorisotyö tai ylipäätensä yhteistyö koulujen kanssa. Yhteisöpedagogeiksi valmistuvien opinnäytetöiden aiheissa teema on ollut jo muutaman vuoden hyvinkin ajankohtainen ja nuorisotyön kentällä mietitään tuleeko perinteiset nuorisotyön työmuodot muuttumaan ja miten kouluyhteistyö tulee muuttamaan nuorisotyöntekijän tehtäväkuvia ja toimintaympäristöjä. Nuorisotyön tilat, ajat ja paikat saavat uusia muotoja yhteiskunnan muuttuessa. Nuorisotyötä tehdään yhä edelleen nuorisotiloissa, mutta yhä enemmän myös uusissa toimintaympäristöissä (Pohjola 2010a, 2) kuten kouluissa.

Suomessa koulussa tehtävältä nuorisotyöltä puuttuu vielä selkeä viitekehys (Kauhanen 2011, 19), näin on myös meillä Porvoossa. Itse olen työskennellyt Porvoossa nuorisotyössä 24 vuotta. Porvoossa koulu ja nuorisotyö ovat tehneet jo vuosia yhteistyötä eri muodoissa, mutta yhteistyö on pääsääntöisesti ollut lyhytjänteistä, suunnittelematonta ja satunnaista. Toki vakiintuneita ja hyviäkin toimintamuotoja on syntynyt vuosien varrella. Porvoossa nuorisotyöntekijät pitävät kouluyhteistyötä tärkeänä, mutta ovat kaivanneet kouluyhteistyön resursointiin ja työmuotoihin tarkempaa raamitusta. Myös koulut ovat huomanneet nuorisotyön tuoman mahdollisuuden ja hyödyn kouluyhteisössä toimimiseen ja raamitustoiveita on tullut myös siltä suunnalta. Tästä syntyi opinnäytetyöni aihe.

Opinnäytetyössäni kartoitan Porvoon nuorisopalveluiden ja koulujen yhteistyön nykytilaa. Porvoossa on yhteensä 28 suomen- ja ruotsinkielistä ala- ja yläkoulua, toisen asteen kouluja ja joukko erityisluokkia ja –ryhmiä. Kartoituksessa selvitetään minkä koulujen kanssa nuorisotyöntekijät ovat tehneet yhteistyötä viimeisten 1,5 vuoden aikana, millaisin työmuodoin ja kuinka usein. Kyselytutkimuksilla selvitetään myös miten nuorisotyöntekijät ja koulut kokevat tämänhetkisen yhteistyön ja mitä toiveita ja tarpeita kummallakin on yhteistyöhön tulevaisuutta silmällä pitäen. Kouluista vastajina olivat koulut, joiden kanssa nuorisopalvelut tekevät tällä hetkellä eniten yhteistyötä.

Kouluissa liikkuu uudenlainen oppilas. Se on yhteisöllinen, avoin, sosiaalinen, löytämällä ja tekemällä oppiva, omaa visuaalisen lukutaidon ja haluaa kokemuksellista oppimista kuullun oppimisen sijaan. Oppilas on monilukutaitoinen ja tekee montaa asiaa samanaikaisesti. Toisaalta kouluissa on myös ei-hyväosaisia nuoria, jotka eivät ole opiskelukunnossa ja ovat vaarassa syrjäytyä ja pudota koulun keltasta pois. Oppilas kokee sivullisuutta, osattomuutta ja osaamattomuutta. Hän ei tunne kuuluvansa kouluyhteisöön tai yhteiskuntaan eikä tunne tulevansa kuulluksi (Pohjola 2010b). Koulut kaipaavat rinnalleen nuorisotyöntekijän erilaista työtettä, lisää aikuista, joka näkee ja tuntee nuoren kokonaisvaltaisesti nuoren eri toimintaympäristöissä; koulussa, kaduilla, verkossa tai nuorisotiloissa. Nuorisotyö on muuttunut viihteellisestä vapaa-ajantoiminnasta haasteelliseksi erityistä ammatillista osaamista vaativaksi. Työ on aiempaa vahvemmin kasvatustyötä, jolla on selkeät tavoitteet (Kunnallisen nuorisotyön tulevaisuuden odotukset 2011,14).

Opinnäytetyöni tuloksia voidaan hyödyntää moniammatillisen yhteistyön kehittämiseen nuorisotyön ja koulujen välillä Porvoossa ja muuallakin. Nyt tuntuu olevan oikea aika viimeistään ”lyödä hynttyyt yhteen” ja alkaa miettiä nuoren, oppilaan kokonaisvaltaista hyvinvointia ja tukemista.

2 LÄHTÖKOHDAT KOULUNUORISOTYÖLLE

2.1 Koulunuorisotyön nykytila tutkimusten mukaan

Lähdin aluksi tutustumaan koulunuorisotyön tämänhetkiseen tilaan Suomessa. Virallisia valtakunnallisia tutkimustuloksia ja teoreettista aineistoa on jonkin verran olemassa, mutta hyvin niukasti. Opinnäytetöitä ja käytännön kokemuksia löytyy aiheesta jo enemmän. Viimeisten vuosien aikana kouluyhteistyöstä on tehty lukuisia opinnäytetöitä ja kokemuksia on saatu erilaisten hankkeiden kautta.

Marja-Liisa Sarhan toimittamassa oppimateriaalissa ”Nuorisotyötä koulussa” vuodelta 2005 on pohdittu nuorisotyötä koulussa. Kirjaan on koottu nuorisotyöntekijöiden kokemuksia Jyväskylän seudulla 2000-luvun aikana (Sarha 2005). Sarhan kirja lienee

niitä ensimmäisiä, jossa koulunuorisotyötä on pohdittu tarkemmin. Kirsi Pohjola on tarkastellut tutkimusraportissaan koulunuorisotyötä Kouvolan kaupungin koulunuorisotyön kehittämishankkeen kautta vuonna 2010. Tutkimuksessa tarkastellaan nuorisotyön toimintaa ja työnkuvaa kouluympäristössä (Pohjola 2010a). Kouvolassakin kouluyhteistyötä lähdettiin kehittämään hankkeen avulla.

Aiheen ajankohtaisuudesta kertoo se, että uusia hankkeita on käynnissä ja pyritään käynnistämään juuri nyt. Humanistisessa ammattikorkeakoulussa Humakissa on alkanut opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama hanke ”Uusiutuva koulu ja nuorisotyö” vuosille 2011 – 13. Hankkeen visioina on ” Yksittäisistä sankariteoista vakiintuneeseen toimintakulttuuriin”. Hankkeen tavoitteena on kehittää uusi nuorisotyömalli, jonka kohteena ovat erityisesti nuorisotyön menetelmät, työnmuodot ja työnkuva kouluissa sekä tehdä koulunuorisotyö tutuksi ja herättää yhteistä keskustelua aiheesta. Tavoitteina ovat myös tietomateriaalin tuottaminen opetusalan ja nuorisotyön koulutuksiin, selvittää nuorisotyön merkitys, tavoitteet ja menetelmällisyys kouluissa, mihin toimintakokonaisuuksiin nuorisotyö vastaa koulussa ja miksi nuorisotyön tekeminen olisi tärkeää koulun ja nuorisotyön toimintaympäristöissä (Uusiutuva koulu 2011). Annika Kauhasen opinnäytetyö vuodelta 2011 ”Yhteisöllisen pedagogiikan ABC – Koulun osallisuuden ja yhteisöllisyyden kehittäminen nuorisotyön keinoin” on yksi uusiutuva koulu hankkeen tilaama opinnäytetyö. Työn tavoitteena oli tehdä opas koulussa tehtävästä nuorisotyöstä, jotta uusien toimijoiden olisi helpompi löytää paikkansa koulussa. Oppaassa esitellään mm. nuorisotyön yleisiä tehtäviä, koulun ja nuorisotyön yhteisiä kasvatustavoitteita. Oppaaseen on koostettu olemassa olevaa tietoa koulussa tehtävästä työstä (Kauhanen 2011). Opas on mielestäni selkeä ja avaa lukijoilleen tämän hetken nuorisotyön tilaa kouluissa.

Ilokseni löysin useita muitakin opinnäytetöitä, jotka käsittelevät ja tutkivat koulunuorisotyötä eri näkökulmista eri kunnissa mm. Katja Hakolan, Mervi Hotokan, Emma Hentriikka Siekkisen ja Teemu Vähän työt. Toivon mukaan saamme pian lisää myös tutkimustuloksia sekä koottuja teoksia nyt hajallaan olevasta koulunuorisotyön materiaaleista tukemaan nuorisotyöntekijöitä työssään. Kauhanen (2011,19) toteaa, että tällä hetkellä ei ole olemassa teosta, jossa kävisi ilmi kaikki koulussa tehtävän nuorisotyön osa-alueet. Suomessa koulussa tehtävältä nuorisotyöltä puuttuu vielä selkeä viitekehys.

Kanuuna-verkosto valmistelee parhaillaan yhteistyössä Nuorisotutkimusverkoston kanssa koulun ja nuorisotyön yhteistyön tutkimus- ja kehittämishanketta – ”Oppimisympäristöt yhteistyöhön - Nuorisotyön ja koulun kumppanuutta rakentamaan”. Tutkimuskumppaniksi on suunniteltu myös opetustoimi. Hankkeelle on haettu rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriöstä vuosille 2012 – 2014 (Siurala, Suurpää & Aho 2011). Kanuuna-verkosto on Suomen suurimpien (asukkaita yli 40.000) kuntien nuorisotoimien kehittämisverkosto, joka on toiminut Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella vuodesta 2007. Verkoston tarkoituksena on luoda ja ylläpitää edellytyksiä kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämiseksi kunnissa. Verkoston yhtenä tehtävänä on tarvelähtöisesti mm. koordinoita verkoston sisäisiä kehittämis- ja tutkimushankkeita (Kanuuna 2012). Porvoon nuorisopalvelut on ollut aktiivisena verkoston jäsenenä alusta alkaen.

Kanuunan hankkeelle on luotu neljä kärkiteemaa; Nuorten vaikuttamistoiminta kansalaiskasvatuksena, koulu monitoimiojaisena oppimis- ja kasvatusympäristönä, oppimisen kaikkiallisuus – non-formaalin oppimisen kytkeytyminen formaaliin opetukseen ja nuorten yhteisöllisyyden tukeminen. Hankekokonaisuuden tavoitteet ovat tutkien kehittämistä koulun ja nuorisotyön välistä yhteistoiminnallisuutta, niin periaatteiden, työkulttuurien kuin käytäntöjen tasolla (Siurala ym. 2011). Hankesuunnitelman tarkastelu herättää toivon, että hanke saisi rahoitusta. Tämä minun tekemäni opinnäytetyö on alkukartoitus Porvoossa tehdystä yhteistyöstä. Kanuunan hanke antaisi toteutuksessaan käytännön kehitystyölle merkittävän tuen. Toiveena on tietysti, että Porvoo pääsee mukaan hankkeeseen. Itsestäänselvyyys se ei ole, koska halukkaita kuntia on monia.

Lahdessa on tehty perusopetuksen ja nuorisopalveluiden yhteistyösuunnitelma (Lahdi, 2011). Suunnitelmassa jäsenellään yhteistyön nykytilanne sekä ehdotukset ja kehittämistarpeet Lahdessa. Samansuuntaisen suunnitelman rakentaminen Porvooseen olisi hyvä saada aikaiseksi. Nuorten hyvinvointi ja syrjäytymisen ehkäisy ovat aiheita, joita mietitään nyt hyvin vakavasti. Uskon, että kunnissa on viimeistään nyt mietittävä moniammatillista yhteistyötä kokonaisvaltaisesti sekä etsitään mallinnuksia yhteistyölle. Katja Hakola (2011) toteaa opinnäytetyössään, että nuorisotyölle moniammatillinen yhteistyö asettaa erityisen kehityshaasteen suhteessa muihin toimijoihin. Ja koska tutkimustuloksia ei nuorisotyöstä ole, näyttäytyy nuorisotyö muille hal-

linnonaloille ja toimijoille vielä jäsentymättömänä työnä (Hakola 2011, 1). Yhteistyön jäsentymättömyys asettaa haasteita moniammatillisen yhteistyön rakentamiseen sekä nuorisotyön työsisältöjen miettimiseen. Nuorisotyö alkaa kuitenkin olla jo yhä näkyvämpänä ja usein nähtynä toimijana kouluissa.

2.2 Lait ja ohjelmat

Halusin kerätä myös pohjaa ja raamitusta työlle myös laeista ja ohjelmista. Mielestäni on tärkeää tiedostaa lait sekä paikalliset että valtakunnalliset ohjelmat, jotka antavat raamituksen ja tuen työlle.

Kunnallinen nuorisotyö on lakisääteistä toimintaa. Uudistettu nuorisolaki (2011) ohjaa nuorisotyötä Suomessa. Lain tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistamista sekä parantaa kasvu- ja elinoloja. Laissa määritellään tavoitteiden toteuttamisen lähtökohtina yhteisöllisyys, yhteisvastuu, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, monikulttuurisuus ja kansainvälisyys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen. Kunnan nuorisotyöhön ja –politiikkaan kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistysten ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpaikkapalvelut ja etsivä nuorisotyö tai muut paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot (Nuorisolaki 2011).

Nuorisotyötä ja -politiikka toteutetaan monialaisena yhteistyönä eri yhteistyötahojen kanssa. Nuorisolain mukaan kunnassa on oltava nuorten ohjaus- ja palveluverkosto, johon kuuluvat opetus-, sosiaali- ja terveys- ja nuorisotoimen sekä työ- ja poliisihallinnon edustajat tehtävänäään monialaisen yhteistyön suunnittelun ja toimeenpanon kehittäminen (mt.)

Koulujen perusopetuslaki kulkee rinnan nuorisolain tavoitteiden kanssa nuorten kasvussa. Lain mukaan koulujen opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ih-

misyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Opetuksen tulee edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana. Lisäksi tavoitteena on turvata riittävä yhdenvertaisuus koulutuksessa koko maan alueella. (Perusopetuslaki 1998/628 2 §)

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Opetuksen järjestäjän tulee laatia opetussuunnitelman yhteydessä suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimeenpanna suunnitelma ja valvoa sen noudattamista ja toteutumista. Heidän tulee hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut koulussa sovellettavat järjestysmääräykset, joilla edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Järjestyssäännössä ja muissa järjestysmääräyksissä voidaan antaa kouluyhteisön turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä käytännön järjestelyistä ja asianmukaisesta käyttäytymisestä. (mt. 29 §).

Oppilaalla on oikeus saada tarvittava oppilashuolto. Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa. Oppilashuoltoon sisältyvät opetuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman mukainen oppilashuolto sekä oppilashuollon palvelut, jotka ovat kouluterveydenhuolto sekä koulunkäynnin tukeminen. Oppilashuoltotyötä toteutetaan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajiensa tai muun laillisen edustajan kanssa. (mt. 31 a §).

Joulukuussa 2011 valtioneuvosto hyväksyi uuden lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelman (=Lanuke) vuosille 2012 – 2015. Ohjelman arvopohja perustuu nuorisolakiin. Ohjelmaa toteuttamalla kehitetään lapsi – ja nuorisopolitiikan uutta syvyyttä ja näkemystä tuomalla yhteen lapsi- ja nuorisoasioista vastaavia tahoja, mukaan lukien lapset ja nuoret itse. Ohjelmassa seurataan niitä valtiollisia hallinnonaloja ja kunnallisia toimijoita, joiden vastuulla on toimeenpanna lapsi- ja nuorisopolitiikkaa. Ohjelmassa viedään eteenpäin lapsia ja nuoria koskevia tavoitteita ja toimia oleellisena osana normaalia toimintaa. Toteuttamistapana on voimistaa yhteistyötä eri hallinnonalojen välillä tavoitteiden toteuttamiseksi. Ohjelman kolme kärkitavoitetta on ke-

hittää osallisuutta, viedä eteenpäin yhdenvertaisuutta ja seurata ja valvoa arjen rakentumista. (Lanuke 2012, 20)

Lapsi – ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelmalla on yhdeksän strategista tavoitetta. Ohjelman strategiset tavoitteet antavat hyviä suuntaviivoja meille Porvooseen nuorisotyön ja koulujen välisen yhteistyön kehittämiseksi. Ohjelman yhdeksännessä strategisessa tavoitteessa kehoitetaan toimijoita voimistamaan yhteistyötä. Lasten ja nuorten hyvinvointia pyydetään paikallistasolla tarkastelemaan kokonaisuutena, joka edellyttää poikkihallinnollista tarkastelua ja monialaista työskentelyä. Monialaisella yhteistyöllä turvataan palvelujen saatavuus, riittävyys, laatu sekä yhteensopivuus. (mt. 39–40)

Lanuke ohjelman esipuheessa ministeri Paavo Arhinmäki toteaa:

Koulu yhdistää kaikkia lapsia ja nuoria. Suomessa oppimistulokset ovat olleet huippuluokkaa, mutta koulu-viihtyvyys on Euroopan huonoimpia. Koulun ja nuorisotoimen vieläkin paremmasta yhteistyöstä voisi olla apua koulussa viihtymiseen. Myös nuorisotutkimuksen saralla huomaa lisääntyneen kiinnostuksen kouluun. Yhä useampi nuorisotutkija valitsee tutkimuskohteekseen kouluelämän kehittämisen (mt.)

2.3 Porvoon kaupungin nuoriso- ja koulutuspalvelut

Porvoon kaupungin nuorisopalvelut kuuluu kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden (=Kuva-palvelut) alle yhdessä liikunta-, kulttuuri- kirjastopalveluiden sekä vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen kanssa. Kuva-palvelut ovat osa sivistystointa, johon koulutkin kuuluvat. Saman toimialan alle kuulumisesta on myös hallinnollista hyötyä kehittämistyön kannalta. Porvoossa on valmistunut kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden palveluohjelma vuosille 2012 – 2014. Ohjelma hyväksyttiin maaliskuussa 2012 sivistyslautakunnassa. Ohjelmassa kuvataan palveluiden kehittämis-kohteet ja vuosittaiset toimenpiteet. 2012 yhdeksi kehittämiskohteeksi on nimetty nuorisopalveluiden ja opetustoimen yhteistyön kehittäminen, johon tämä opinnäyte-työ omalta osaltaan vastaa. (Kuva, 2012).

Porvoon kaupungin nuorisopalvelut on jakaantunut kolmeen osa-alueeseen; nuorisotoiminta, erityispalvelut ja Övikin leirikeskus. Jokaisella osa-alueella on oma esimies.

Nuorisotoimintaan kuuluu kolme nuorisotilaa, palvelutuotanto (leirit, retket, tapahtumat), osallisuus ja vaikuttaminen (nuorisovaltuusto, aloitekanava, kuulemistilaisuudet...), tiedotus – ja neuvonta. Erityispalveluiden työsisältöön kuuluvat erityisnuorisotyö sekä etsivä nuorisotyö sekä asumisohjauspalvelut. Kolmantena on meren rannalla sijaitseva leirikeskus. Nuorisotoiminnassa työskentelee 15 nuorisotyöntekijää, 1 hanketyöntekijä sekä esimiehenä nuorisoasiamies. Erityispalveluissa työskentelee 2 nuoriso-ohjaajaa, 2 erityisnuorisotyöntekijää, 2 etsivän nuorisotyön työntekijää Siipi hankkeessa sekä nuorisotyöntekijä esimiehenä. Övikin leirikeskuksessa on 4 työntekijää.

Nuorisopalveluiden visio – tavoitetilä on ”Hyvinvoivat porvoalaiset lapset ja nuoret viihtyvät kotikunnassaan ja osallistuvat sen kehittämiseen. Nuorisopalveluiden tehtävänä on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä sekä edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Nuorisopalvelut edistää ja tukee nuorten osallistumista koulutukseen, työelämään, harrastuksiin ja yhteiskunnalliseen päätöksentekoon sekä ehkäisee syrjäytymistä näistä mahdollisuuksista. Perustehtäviään nuorisopalvelut toteuttaa tarjoamalla kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluja, edistämällä yhteiskunnallista osallistumista, vaikuttamalla nuorten elinolosuhteita koskevaan päätöksentekoon, tarjoamalla tukipalveluja niiden tarpeessa oleville lapsille ja nuorille sekä tukemalla yhdistystoimintaa ja seuratalojen ylläpitoa. (Porvoon nuorisopalveluiden strategia 2011).

Porvoon nuorisopalvelussa toimitaan seuraavien arvopohjien mukaisesti:

1. Asukaslähtöisyys ja asiakaslähtöisyys - Nuorisotyötä toteutetaan ilman asiakaisiin, toimintasisältöihin tai yhteiskunnallisiin olosuhteisiin liittyviä ennakkoluuloja. Toiminta on tarkoituksenmukaista, yksilöllistä ja ihmisläheistä. Nuorisotyössä asiakaslähtöisyys tarkoittaa myös toisesta ihmisestä välittämistä.
2. Oikeudenmukaisuus ja avoimuus - Asianmukainen ja oikein kohdistettu tiedottaminen pitää palvelut kaikkien saatavilla ja osallistumiskynnyksen matalana.
3. Osaaminen ja yhteistyö - Osaaminen ja yhteistyö tarkoittaa henkilökunnan näkökulmasta katsoen tarkoituksenmukaista, työntekijöiden erityisosaamiset huomioonottavaa, vastuuttavaa työnjakoa, joka innostaa työntekijät myös itsensä kehittämiseen. Ammattiosaamiseen perustuvat yhteistyöverkot ovat työn peruspilareita.

4. Vaikuttavuus ja tuloksellisuus - Nuorisotyö on ennakoivaa, tuloksellista ja tehokasta. Nuorisotyö tukee lasten ja nuorten tervettä kasvua yhteistyössä heidän parissaan toimivien muiden tahojen kanssa. Kasvatustyö lasten ja nuorten parissa on tavoitetietoista, mikä edellyttää taitoa asettaa realistisia päämääriä. (mt.)

Porvoossa on 12 suomen- ja 11 ruotsinkielistä alakoulua. Yläkouluja on 4, 2 suomen – ja 2 ruotsinkielistä. Kummallakin kieliryhmällä on omat lukiot. Lisäksi on yksi suomenkielinen yhtenäiskoulu. Porvoossa on toisen asteen kouluja 7. Kaikkiaan peruskouluissa opiskelee 5381 lasta, 3626 suomen- ja 1755 ruotsinkielisissä kouluissa. Oppilaskoot vaihtelevat 42:sta 562:n. Koulut ovat levittäytyneet laajalle alueelle Porvoossa, keskustasta maaseudulle. Yläkoulut sijaitsevat kaikki Porvoon keskustassa.

Porvoon koulutustoimien opetussuunnitelmien perusosassa on määritetty koulujen arvot seuraavasti. Porvoon kouluissa painotetaan oppisisältöjä, jotka tukevat ihmisenä kasvamista ja terveen itsetunnon kehittymistä. Opetuksessa käytetään menetelmiä, jotka edistävät kasvua koulutustoimen yhteisesti mietittyihin arvoperustoihin: oikeudenmukaisuus, suvaitsevaisuus, yhteisöllisyys, yksilöllisyys, tuloksellisuus, kestävä kehitys ja kulttuuriperintö. Oppilashuollolla pyritään takaamaan oppimiseen tarvittava hyvinvointi, moniammatillinen tuki oppilaan oppimisen ja kasvun tukemiseksi ennaltaehkäisystä kohdennetun tuen antamiseen. Oppilaan saamat tuen muodot vaihtelevat tarpeen mukaan yleisestä tehostettuun ja erityiseen tukeen. Avainasemassa on tuen tarpeen varhainen huomioiminen, siihen puuttuminen ja oikeanlaisen tuen antaminen. (Pskos, 2011).

Oppilaiden osallisuuden ja kuulemisen vahvistaminen on yksi keskeinen koulun ja nuorisopalveluiden yhteisistä teemoista. Työkaluna käytetään Porvoon kaupungin osallisuuden ja yhteistyöntiimiä. Tiimin avulla nuorisopalvelut linkittyvät kaupungin kaikkien oppilaskuntien toimintaan tarjoamalla näille tiloja ja tukea erilaisten tapahtumien ja tapaamisten järjestämiseen. Tiimin kautta koordinoidaan myös Nuorisovaltuuston ja oppilaskuntien välistä yhteistyötä, josta on kehittymässä merkittävä kanava lasten ja nuorten sekä kuntapäättäjien väliseen keskusteluun (mt. 2011). Opetussuunnitelmassa huomioidaan myös nuorisolaki. Nuorisotyö kouluissa on ennaltaehkäisevää, tukevaa ja korjaavaa toimintaa. Koulun ja nuorisotyön yhteistyöllä ediste-

tään koulun myönteistä ilmapiiriä ja turvallisuutta sekä tuetaan koulun kasvatustehtävää ja helpotetaan oppilaan siirtymistä kouluasteelta toiselle.

Koulunuorisotyön toimintamuotoja ovat tai voivat olla Porvoon suomenkielisenkoulutustoimen opetussuunnitelman (2011) mukaan

- monialainen yhteistyö kodin, koulun ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa sekä nivelvaiheiden tuki.
- oppilashuoltotyöhön osallistuminen.
- yksilön ohjaus ja tukeminen, keskustelut ja tapaamiset nuorten kanssa, tukihenkilönä toimiminen.
- ryhmä- ja luokkatyöskentely, pienryhmätoiminta, ryhmäyttäminen, yhteiskuntaosallisuus- ja kansalaisuuskasvatus, oppilaskuntatyö, sosiaaliset taidot, elämänhallinta.
- tapahtuma- ja projektitoiminta, teemapäivät koulussa, luokkaretket, leirikoulut, vanhempainillat, diskot yhteistyössä luokkien ja vanhempainyhdistysten kanssa.
- harrastustoiminta, aktiviteetit yhteistyössä opettajien ja muiden tahojen kanssa, loma-aikojen toiminta, retket ja leirit.

Vuoden 2011 alussa voimaan astunut uusi nuorisolaki edellyttää kuntien tekevän monialaista yhteistyötä lasten ja nuorten palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Lain pohjalta nuorisopalveluihin on nimetty vastuuhenkilö, jolla on oikeus saada mm. kouluilta ja oppilaitoksilta etsivän nuorisotyön tarvitsemat tiedot nuoresta asiakkaasta. Nuorisopalveluiden tavoitteena on lukuvuoden 2011–2012 loppuun mennessä saada valmiiksi nuorisopalveluiden ja koulujen välinen yhteistyömalli, jossa määritellään tarkemmin toimintamuodot ja resursointi. (mt. 2011)

3 NUORISOTYÖ JA KOULUT YHTEISTYÖSSÄ

Nuorisotyön ja koulujen välistä yhteistyötä on pohdittu, mallinnettu ja kehitelty Porvoossa koko oman työhistoriani aikana. Työmuodot ovat tulleet ja menneet ja joitakin

yhteistyön muotoja on toki vakiinnutettu suunnitelmiin ja yhteistyö toimii loistavasti. Nuorisotyö ei sinällään ole uutta kouluissa, mutta pääsääntöisesti se on ollut projektiluonteista eikä se ole kuulunut koulun toimintakulttuuriin toteaa myös Kirsi Pohjola (Pohjola 2010a,). Pääosin yhteistyömuodot ovat olleet lyhytkestoisia ja satunnaisia tapahtumia, vierailuja, teematunteja, nuorisopalveluiden toiminnasta tiedottamista. Usein toiminnoilta on puuttunut suunnitelmallisuus ja pitkäjänteisyys. Tarve yhteistyölle on noussut usein hetken tarpeesta.

Yhteistyön tekemisen kehittymisen esteinä ovat mielestäni olleet osapuolten erilaiset työtavat ja toimintakulttuurit. Uskon, että monessa kaupungissa, Porvoo mukaan lukien, ollaan oltu varovaisia siinä, että nuorisotyöntekijöistä ei tule koulun työntekijöitä. Koulujen henkilökunta on ollut myös varovainen vastaanottamaan yhteistyötä kouluihin, pelkona ehkä, että nuorisotyö puuttuu liikaa koulun työntekijöiden työhön. On perinteisesti ajateltu, että nuorisotyöntekijöiden tulee työskennellä pääsääntöisesti nuorten vapaa-ajalla, ei kouluajalla. Nuorisotyössäkin on laajennettu toimintaympäristöjä perinteisestä nuorisotilasta ulottumaan laajemmalle. Nuorisotyön fyysisiä oppimisympäristön tiloja ovat yksityiset sekä julkiset sisä- ja ulkotilat, luonto tai virtuaalitila (Nieminen 2007, 31). Nuorisotyötä voi tehdä hyvin erilaisissa ympäristöissä eri tavoin.

Onneksi molempien ammattikuntien ajattelu on muuttunut ja yhteistyötä pidetään tärkeänä voimavarana ja resurssina lapsen ja nuoren edun ja hyvinvoinnin kannalta. Pohjola (2010a,2) toteaa, että koulunuorisotyö on uusi työmuoto mikä tulee ilmeisimmin vahvistumaan. Koulun opettajien kasvatustehtävä opetustyön ohessa on muuttunut. Koulujen suhtautuminen yhteistyöhön nuorisotyön kanssa on myös muuttunut vastaanottavaisemmaksi (Lanuke, 14). Koulussa toimivan nuorisotyöntekijän tarkoituksena ei ole osallistua varsinaiseen opettamiseen, vaan toimia oppilaiden ja koulun moniammatillisen työntekijäjoukon rajapinnassa opetussuunnitelman perusteista, nuoriso- ja opetustyöstä koskevasta lainsäädännöstä ja nuorten tarpeista nousevien tehtävien toteuttajina nuorisotyön näkökulmasta (Kauhanen 2011, 7). Molemmilla ammattikunnilla on oma erityisosaamisensa. Järkevintä yhteistyön kannalta olisi lähteä liikkeelle nuorisotyön ja koulun kumppanuudesta. Kumppanuus rakentuisi toiminnoille, jotka koetaan yhdessä tarpeelliseksi ja joissa molempien ammatillisuus koetaan välttämättömäksi ja joissa vallitsee keskinäisen arvostuksen ilmapiiri. Kump-

panuudessa olisi keskeistä löytää yhteinen pedagoginen ajattelu ja yhteiset tavoitteet (Siurala ym. 2011, 3).

3.1 Nuorisotyön ja koulujen yhteinen tavoite

Nieminen (2007) jakaa nuorisotyön neljään perustehtävään. Sosialisatioon eli tehtävään liittyy nuori kulttuurin, yhteiskunnan ja lähiyhteisöjen jäseniksi. Personalisatioon, jossa pyritään ohjaamaan nuoren ihmisen kehittymistä omaksi itsekseen, itseenäiseksi sekä omat tarpeensa ja pyrkimyksensä tuntevaksi yksilöksi. Kompensaation tehtävänä on auttaa ja ohjata niitä nuoria, joilla on ongelmia yhteiskuntaan liittymisessä tai omien persoonallisten mahdollisuuksien toteuttamisessa. Nuorisotyön neljäs tehtävä on yhteiskunnan nuorille osoittamiin voimavaroihin sekä niiden suuntaamiseen vaikuttaminen, resursointi ja allokointi. Samantapaisia funktioita toteuttavat myös mm. koulut. (Nieminen 2007, 25 – 27). Yksinkertaisesti sanottuna koululla ja nuorisotyöllä on yhteinen tavoite: kasvattaa nuorista aktiivisia, sosiaalisia ja tasapainoisia kansalaisia (Kauhanen 2011,6). Koulunuorisotyö on kouluyhteisössä tehtävää nuorisotyötä, joka moniammatillisen yhteistyön avulla tähtää nuoren kokonaisvaltaiseen tukemiseen sekä koulun tiloissa että opiskeluun liittyvissä erilaisissa oppimisympäristöissä koulun, opetushenkilöstön ja muiden oppilashuollossa toimivien tahojen kanssa. (Pohjola 2010a, 1).

Nuori huomioidaan kokonaisvaltaisesti kaikissa hänen kasvuympäristöissään. Nuoren keskeiset kasvuympäristöt ovat koti, koulu ja vapaa-aika. Tässä nuorisotyö on mielestäni avainasemassa, koska sillä on mahdollisuus toimia sekä kouluympäristössä että nuorten vapaa-ajalla. Nuoriso-ohjaajan ei tarvitse olla koulun työntekijä toimissaan koululla. Toisaalta Lanukessa (2012) kannustetaan siihen että, koulunuorisotyö (integroitu nuorisotyö) tukee uudenlaisen toimintakulttuurin syntymistä ja laajasti hyvinvointia kouluissa. Koulujen ja nuorisotyön toimintakulttuurit ja –tavat ovat erilaisia. Kouluissa ja oppilaitoksissa tarvitaan toimintakulttuurin muutosta, uusia tapoja toimia ja opettaa (Lanuke 2012, 14). Toiminnalle tulisi löytää yhteiset päämäärät ja tavoitteet. On tärkeää myös huomioida koulun tarpeet sekä nuorisotyön ja nuorisotyöntekijän osaaminen, siten että nuorisotyöntekijä voi tukea ja täydentää koulun henkilökunnan työtä (Tasanko 2007, 57).

Nuorisotyöntekijän ydinosaamista on kohdata nuoria heidän vapaa-ajallaan. He ovat aitiopaikalla aistimassa nuorisokulttuurisia muutoksia ja valmiita reagoimaan nopeastikin nuorten tarpeisiin. Usein nuorisotyöntekijät havaitsivat asioita, jotka eivät tule esille koulussa eivätkä aina kotonakaan. Ohjaajien rooli voi olla moninainen moniammatillisessa verkostossa. Opettajin ydinosaamista on eri oppiaineisiin sidottu osaaminen sekä koulun sisällä kasvattaminen yhteistyössä vanhempien kanssa. Koulujen kanssa tehtävä yhteistyö on nähty etenkin nuorisotyössä erinomaiseksi keinoksi tavoittaa mahdollisimman suuri joukko lapsia ja nuoria. Nuorisotyöntekijät ja koulun henkilökunta kohtaa saman kohderyhmän päivittäin eri toimintaympäristöissä kouluissa, nuorisotiloissa tai kaduilla. Nuorisotyöntekijän tehtävän lasten ja nuorten vapaa-ajasta koulu-aikaan on ollut avaamassa uusia mahdollisuuksia nuorisotyöhön, mutta samalla asettamassa myös nuorisotyötä uusien haasteiden eteen. (Vähä 2011, 48 – 49).

3.2 Koulu nuorisotyön toimintaympäristönä yhteisöllisyyttä tukemassa

Koulua ei tulisi pitää erillisenä yhteisönä suhteessa nuoren muuhun elinympäristöön. Yhteistyö koulun ja kodin välillä on olennaista, mutta myös yhteyksiä muuhun vapaa-ajan viettoon tulisi pohtia. Yhteisön jäsenyyttä, kuulumista johonkin voidaan pitää yhtenä ihmisen perustarpeista. Nykynuoren arkea leimaa yhteisöllisten kiintymispintojen runsaus ja vaihtoehtoisuus. Perinteisten yhteisöjen perheen, koulun ja asuinpaikan rinnalle nuorilla on moninaista yhteisöllisyyttä (Roivanen ym (toim), 2008 Korkiamäki , 172–174).

Nuoren arjen yhteisöihin kuuluvat tiiviisti perhe, kaverit ja koulu. Lisäksi erilaiset harrastukset ovat osa monen nuoren elämää. Voidaan puhua nuoren elinyhteisöistä tai elämismaailmasta, jossa koulu, koti ja harrastukset muodostavat toisiinsa linkittyvän kokonaisuuden (mt. 2008,172). Uutena ja hyvin merkittävänä osana nuorten arkea ovat tulleet erilaiset informaatioteknologiaan liittyvät yhteisöt.

Keskeinen kysymys on silloin, miten henkistä hyvinvointia edistävät asiat on otettu huomioon koulun tavoitteissa, toimintasuunnitelmissa ja käytännön toimissa. Entä miten koulussa tuetaan yhteisöllisyyden rakentumista koulun ja kodin kattavaksi ver-

kostoksi? Sosiaalityön professorin Leena Eräsaaren mukaan yhteisöllisyyden perusedellytyksiä ovat ihmisten läsnäolo, yhteinen aika ja paikka sekä pysyvyys ja muuttumattomuus (Nykyri & Salonen 2008.) Eräsaaren lausunto tukee myös vastausten perusteella tulleeisiin toiveisiin, että nuorisotyöntekijöiden toivotaan olevan kouluissa säännöllisesti läsnä kohtaamassa nuoria.

Nuoret tarvitsevat eri yhteisöistä eri asioita, jotka auttavat heitä rakentamaan heidän omaa sosiaalista pääomaansa. Yhteiset arvot, normit, moraali ja käytännöt rakentavat yhteenkuuluvuutta ja luovat pohjaa sosiaaliselle pääomalle. Yhteisölliset voimavarat voivat tukea nuorten hyvinvointia mutta samalla yhteisöllisyyden puute voi aiheuttaa pahoinvointia. Toisaalta myös yhteisö itsessään voi olla pahoinvoinnin lähde, pohtii Noora Ellonen. (Roivanen 2008,156). Nuorisotyön muodoista luokkahengen kohottaminen ja yhteiset ryhmäyttämistunnit ovat koulun puolelta usein toivottuja yhteistyön muotoja. Nuorisotyön osaamistamme olemme tuoneet kouluihin juuri työmuodoilla joilla tähtäämme nuorten ryhmäytymiseen ja yhteisölliseen toimintaan koulussa ja sen ulkopuolella. Luokkien yhteishenkeä tarkastelemalla voidaan vaikuttaa myös koko koulussa vallitsevaan ilmapiiriin.

Koulu on osana yhteiskunnan kulttuurista ja poliittista verkostoa jatkuvasti alttiina erilaisille suuntauksille. Epävarmuuden lisääntyminen elämän eri alueilla vaikeuttaa nuoren elämänhallintaa ja tulevaisuudenorientaatiota (Kylmäkoski 2010, 87). Koulun merkitys nuoren elämässä on kiistaton, sillä nuori viettää suuren osan elämästään koulussa. Koulua tulisi pitää yhteisöllisenä kasvupaikkana, jossa niin oppilaat, opettajat kuin koulun muu henkilökunta ovat olennaisia ja aktiivisia yhteisön kehittäjiä, yhteisen sosiaalisen pääoman luojia. Erityisesti tulisi huomioida myös muiden koulussa työskentelevien aikuisten rooli (kuraattori, psykologi, muu henkilökunta) nuoren kasvun tukemisessa. Jakaminen, keskustelu, yhteistyö ja vertaistuki ovat kouluyhteisöä vahvistavia voimavaroja. (Nykyri 2008).

Nuorten syrjäytyminen on nostettu maamme keskeisimmäksi sisäiseksi uhaksi. Nuorten hyvinvointi on lisääntynyt mutta 15 – 20 prosentilla nuorista pahoinvointi lisääntyy. Nuorten syrjäytyminen liittyy oleellisesti koulutuksen keskeytymiseen, sillä vähintään toisen asteen koulutus on ratkaisevaa työn saamisessa. Koulunsa keskeyttäneiden määrä on lisääntynyt ja pelkän peruskoulun käyneillä nuorilla on vaikea pääs-

tä kiinni työelämään (Nuorista Suomessa 2010). Olisi tärkeää, että nuoret saataisiin käymään ammattikoulu loppuun ja saamaan ammattitutkinto itselleen. Siksi on tärkeää, että koulussa panostetaan niin yksilöön kuin koko luokkayhteisöön opiskelua motivoivalla tavalla. Etsivän nuorisotyön ja erityisnuorisotyön työtavat tukevat vahvasti nuoria, jotka ovat aikeissa lopettaa koulun käynnin.

Olemassa olevat resurssit koulutyössä eivät riitä vastaamaan nykyisiin ja tuleviin oppimisen ja kasvamisen tarpeisiin opettajan työssä. Mm. erityisopetuksen ja erityisoppilaan statuksen saaneiden määrät ovat kasvaneet. Määrä on lähes kaksinkertaistunut kymmenessä vuodessa. Vuonna 2010 Suomessa oli siirretty erityisluokille 8,5 % kaikista peruskoululaisista (tilastokeskus 9.6.2011). Kouluissa vielä 1990-luvulla luotettiin ”vanhaan” yhteisöllisyyteen tai siihen, että yhteisöllisyys syntyy ilman tukitoimia. Yhteisöllisyys ja osallisuus tarvitsevat tuekseen ohjaamista. Osallisuuteen, sosiaaliseen vahvistamiseen, ryhmässä toimimiseen, monikulttuurisuuteen, mediakasvatukseen, elämänhallintaan liittyvät kysymykset, menetelmät ja osaaminen ovat nuorisotyön osaamisaluetta (Pohjola 2010a, 6).

3.3 Moniammatillinen yhteistyö

Moniammatillinen yhteistyö on sateenvarjokäsite, joka pitää sisällään monia erilaisia yhteistyön muotoja (Isoherranen 2008, 37). Uudistetussa nuorisolaissa (2011) monialainen yhteistyö tarkoittaa eri toimialojen asiantuntijoiden yhteistyötä. Viranomaisten yhteistyötä on vakiintuneesti kutsuttu moniammatilliseksi yhteistyöksi. Käsitteestä korostuu ammattiosaaminen. Moniammatillisuudessa on lähtökohtaisesti kyse samasta asiasta kuin nykyisessä monialainen yhteistyö -käsitteessä, mutta monialainen yhteistyö kuvaa toiminnan luonnetta selkeämmin ja laajemmin (Aaltonen 2011, 26 - 27). Monialainen yhteistyö on paikallistasolla toteutettavaa eri toimialojen viranomaisien yhteistyötä. Nuorisolaki (2011) edellyttää, että kunnissa pitää olla paikallisten viranomaisten monialaisen yhteistyön yleistä suunnittelua ja toimeenpanon kehittämistä varten nuorten ohjaus- ja palveluverkosto. Moniammatillinen verkosto ei käsittele yksittäistä nuorta koskevia asioita. Moniammatillisessa yhteistyössä eri alojen ammatilliset toimivat tavoitteellisesti yhteistyössä. Läheisen termin moniammatillisen verkostotyön lähtökohta on menetelmällinen, ei niinkään tavoitteellinen. Työskentelyllä ei välttämättä ole yhteistä tavoitetta (Soanjärvi 2011, 157).

Yhteistyön aloittamiseen ja suunnitteluun on hyvä panostaa. Toimiva ja sujuva yhteistyö edellyttää uskallusta ja rohkeutta kyseenalaistaa aikaisempaa tekemistä. Yhteistyö haastaa työntekijöitä katsomaan asioita uusista näkökulmista ja antaa samalla tilaa uuden löytämiselle, luovuudelle (Aaltonen 2011, 27). Vuosien mittaan meille on kerääntynyt tiedon ja kokemusten perusteella oma mielen sisäiset mallit. Kun valmiita malleja ja odotuksia yhteistyön toteuttamiseen ei ole, uusi yhteistyö toimii paremmin (Isoherranen 2008). Yhteistyö edellyttää osapuolilta keskinäistä luottamusta ja toisen ammattiosaamisen kunnioittamista.

Moniammatillisissa työryhmissä on mielestäni haastavinta tulla kuulluksi ja ymmärretyksi. Ryhmissä tarvitaan taitavia keskustelutapoja, hyviä kuuntelemisen taitoja ja taitoa osata ilmaista itseään sekä kunnioitusta ja avoimuutta (mt., 62 - 64). Jäsenet tarkastelevat asioita usein oman työalansa näkökulmasta. Voi käydä niin, että ei nähdä kokonaisuutta ja muiden näkökantoja voi olla vaikea ymmärtää. Tapaamisiin on hyvä varata tarpeeksi aikaa, jotta kaikkien jäsenten näkökannat tulisivat kuulluksi. Yksittäisen työntekijän osaamisen asemesta halutaan nykyään korostaa enemmän organisaation osaamista, joka koostuu kaikkien työntekijöiden yhteisestä osaamisesta. Yhteiskunnan muuttuessa organisaatioiden toimintatavat ja työmuodot muuttuvat ja toiminnassa pyritään huomioimaan entistä enemmän hallintosektorien rajat ylittävä verkostomainen osaaminen ja sitä vahvistavat työmuodot (mt., 86 -87)

Hyvin toimivat yhteistyöryhmät lisäävät työtyytyväisyyttä ja vähentävät poissaoloja. Hyvä yhteistyö vähentää myös stressiä. Nuorisotyössä huumorin merkitys ja positiivinen työote työnteossa nousee korkealle ja auttaa jaksamaan raskaassa työssä. Hyvä tiedonvaihto ryhmän jäsenten välillä edistää myös yhteistoimintaa (mt.,56). Kaikkien kanssa ei tarvitse olla ystävä mutta toimeen pitää tulla ja pysyä työskentelemään yhdessä. Ja samaa pätee myös asiakkaisiin. Kaikkia pitää palvella, vaikkei naamasta pitäisikään.

Porvoossa nuorisopalveluiden ja koulujen yhteistyötä lähdetään mallintamaan eteenpäin. Terhi Taajamo & kumppanit (2005,72) ovat kuvanneet moniammatillisen yhteistyön kehittymistä porrastaulukon avulla (taulukko 1). Porraskuvauksessa tarkastellaan moniammatillisuutta yhteistyön, rakenteen, vuorovaikutuksen, asiakassuhteen ja käsitteiden käytön näkökulmasta (Taajamo 2005, 66).

Yhteistyötä tehdään Porvoossa tällä hetkellä eri porrastasolla eri koulujen kanssa. Koulut, joiden kanssa nuorisopalvelut on tehnyt pidempään yhteistyötä voivat monilta osin olla jo portaikon tasolla 3 tai 4. Yhteistyötä arvostetaan, toiminnassa on jo selvää suunnitelmallisuutta ja on asetettu tavoitteita. Vuorovaikutuksessa on edetty sille tasolle, että keskustelemalla voidaan luoda uusia toimintatapoja ja muuttaa vanhaa. Uutta yhteistyötä kehitettäessä otetaan varovaisia edistysaskeleita ensimmäisellä portaikon asteella. Työntekijät eivät tunne toinen toisiaan ja työtavat voivat olla vieraita. Alkuvaiheessa yhteistyön muotoutumiselle on hyvä antaa aikaa, jotta luottamus ja dialogisuus pääsevät rauhassa kehittymään. On hyvä pitää mielessä että samassa työryhmässä voidaan olla eri portaikolla moniammatillisuuden eri osa-alueissa. Portaikon eri vaiheita ja käsitteitä voi käyttää hyödyksi sekä työntekijän että tiimien arvioidessa moniammatillisuuden kehittymistä. Mielestäni Taajamon taulukossa kuvataan yksinkertaisesti ja selkeästi moniammatillisen yhteistyön kehittymistä portaalta toiselle.

TAULUKKO 1: Moniammatillisuuden laadun portaat (Taajamo, Soine-Rajanummi & Järvinen 2005, 72)

	1.Porras	2.Porras	3.Porras	4.Porras
Yhteistyö	- määrittelemätön - sattumanvarainen - oman intressin ja mielenkiinnon mukaan tapahtuva	- mielenkiinto toisia ammattiryhmiä kohtaan on herännyt - on opittu tuntemaan toisia - on huomioitu työnteossa tarvitaan toisia	- yhdessä tekeminen - tiedonkulun tehostaminen	- kunnioittaminen ja arvostaminen - yhdessä tekeminen ja jatkuva arviointi
Rakenne	- tapaamiset sattumanvaraisia - tapaamisten järjestäminen ei ole selvästi kenenkään vastuulla	- tapaamiset tarpeen mukaan - jotkut ottavat tapaamisten järjestelyn vastuulle - puuttuu prosessimaisuus	- säännölliset tapaamiset - suunnitelmallisuus	- säännölliset tapaamiset - yhdessä tekeminen - prosessimaisuus - jatkuva oppiminen - suunnitelmallisuus - asiakas mukana
Vuorovaikutus	- monologit korostuvat	- yrityksiä synnyttää dialogia	- dialogi	- dialogi, johon asiakas otetaan mukaan

Suhde asiakkaaseen	- asiakkaan näkökulma on taustalla - ei aidosti läsnä	- asiakkaan näkökulma muistetaan ottaa esille silloin tällöin - nähdään, että yhdessä voidaan auttaa paremmin asiakasta	- asiakas voi olla mukana - tärkeä kuulla asiakkaan ääni	- asiakas aina mukana, kun hänen asioitaan käsitellään
Käsitteiden käyttö	- käsitteitä käytetään jokaisen omista lähtökohdista käsin - ei mietitä sitä, että ne voivat tarkoittaa eri ammattiryhmille eri asioita	- aletaan hahmotamaan sitä, että puhutaan eri kieltä - tunnistetaan tarve tutustua toiseen ja löytää yhteinen kieli	- dialogisuuden kautta syntyy yhteinen ymmärrys käsitteistä ja näkemys käsitteiden erilaisuudesta - ollaan kiinnostuneita kuulemaan toisten määräytyksiä	- ammattiryhmät puhuvat samoista käsitteistä niin, että kaikki ymmärtävät ne, myös asiakas - asiakas on mukana käsitteiden jäsentelyssä

4 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTTAMINEN

4.1 Opinnäytetyön tehtävä ja menetelmät

Opinnäytetyössäni kartoitan Porvoon nuorisopalveluiden ja koulujen välisen yhteistyön nykytilannetta. Minkä koulujen kanssa työskennellään ja millä tavoin. Lisäksi työn tarkoituksena on kerätä eväitä kouluyhteistyön mallintamiseen tulevaisuudessa Porvoossa. Työn tilaajalla Porvoon nuorisopalveluilla on selkeä tarve kehittää kouluyhteistyötä. Kouluyhteistyö on pirstaloitunut suunnittelemattomasti koko nuorisotyön kentälle. Nuorisopalveluilla ei ole tällä hetkellä selkeää toimintasuunnitelmaa, linjausta eikä raamitusta kouluyhteistyön tekemiseen. Nuorisotyöntekijät eivät tiedä mitä saa, voi ja pitää tehdä ja koulut eivät tiedä mitä palveluja nuorisopalveluilta voi ja saa pyytää. Opinnäytetyössä selvitän millaisia toiveita ja tarpeita kouluilla on yhteistyölle.

Opinnäytetyöni on laadullinen tutkimus eli kvalitatiivinen. Laadullinen tutkimus vastaa kysymyksiin Miksi? Miten? ja Millainen? Tutkimus auttaa ymmärtämään tutkimuskohdetta ja selittämään sen käyttäytymisen ja päätösten syitä. Tutkittavat valitaan usein harkinnanvaraisesti eikä pyritäkään tilastollisiin yleistyksiin. Selvittämällä tutkittavien tarpeet ja odotukset, saadaan tarpeeksi tietoa esimerkiksi kouluyhteistyön mallintamiseksi Porvooseen. Kvalitatiivinen tutkimus sopii hyvin toiminnan kehittämiseen ja

vaihtoehtojen etsimiseen. Sen avulla voidaan antaa myös virikkeitä erilaisille jatkotutkimuksille. Tutkimusta varten tietoja kerätään mm. haastattelulomakkeilla. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa aineiston keruu, käsittely ja johtopäätösten teko nivoutuvat tiiviisti toisiinsa (Heikkilä 2005, 16–18).

Laadullisen tutkimuksen lähtökohtana on tutkijan avoin subjektiviteetti ja sen myöntäminen, että tutkija on tutkimuksen keskeinen tutkimusväline. Tutkimuksessa pääasiallinen luetettavuuden kriteeri on tutkija itse ja näin ollen luotettavuuden arviointi koskee koko tutkimusprosessia (Eskola 1998, 211).

Käytin tutkimuksessani kyselylomakkeita. Halusin tehdä kyselyt sähköisesti Webropol ohjelman kautta, koska ajattelin vastaamisen olevan helpompaa sitä kautta. Lähetin kyselyt muutamalle nuoriso-ohjaajalle, opettajalle sekä esimiehelle oikolukuun. Sain hyviä kommentteja ja parannusehdotuksia, joiden perusteella muotoilin kyselyjä. Kyselyt lähtivät vastaajille helmikuun toisella viikolla 2012 sähköpostilla saatteen kera. Vastausaikaa oli 3 viikkoa, koska koululaisten hiihtoloma osui keskelle vastausaikaa. Kouluille tein kyselyt sekä suomen- että ruotsinkielillä. Ohjaajakysely oli vain suomeksi, koska työntekijöiden työkieli on suomi. Kyselylomakkeissa käytin avoimia ja suljettuja osioita. Avoimeen osioon vastataan vapaamuotoisesti ja suljetun osion vastausvaihtoehdot on annettu valmiiksi lomakkeessa. Valmiit vastausvaihtoehdot selkeyttävät mittausta sekä helpottavat tietojen käsittelyä olennaisesti. Sanalliset kysymykset on helpompi laatia, mutta vastaukset ovat työläämpiä käsitellä. Sanallisilla vastauksilla saatetaan kuitenkin saada tärkeää tietoa, joka muuten voisi jäädä kokonaan havaitsematta (Vehkalahti, 2008, 24 - 25). Sanalliset kysymykset houkuttelevat myös vastaamatta jättämiseen (Heikkilä 2005, 49). Kyselyissä on ratkaisevaa, kysytäänkö sisällöllisesti oikeita asioita (Vehkalahti 2008, 20).

Kyselyiden alkuun kirjoitin saatekirjeen. Saatekirje on kyselytutkimuksen julkisivu. Kirjeessä kerroin tutkimuksen perustiedot, siis mistä tutkimuksessa on kyse, kuka tutkimusta tekee, miten vastaajat on valittu ja mihin tutkimustuloksia tullaan käyttämään. Saatekirjeen merkitys on tärkeä, koska sen perusteella vastaaja motivoituu vastaamaan tai jättää vastaamatta (mt. 2008, 47 – 48).

4.2 Nuorisotyöntekijät

Nuorisotyöntekijöille suunnatun kyselyn (LIITE 1) ensimmäisessä osiossa haluttiin kartoittaa yhteistyön nykytila. Kartoituksessa selvitettiin kaikilta nuorisotyöntekijöiltä minkä koulujen kanssa he ovat tehneet yhteistyötä, kuinka usein ja millaisin työmuodoin viimeisen 1,5 vuoden aikana. Porvoon kaikki ala-, ylä-, erityis- ja toisen asteen koulut oli listattu taulukoksi, jonka ohjaajat täyttivät. Tällä kartoituksella saatiin kokonaiskuva tämänhetkisestä yhteistyön tilasta. Tämä kartoitus on tulevaisuuden mallintamisen kannalta tärkeä, varsinkin kun mietitään resurssien kohdentamista ja jakamista.

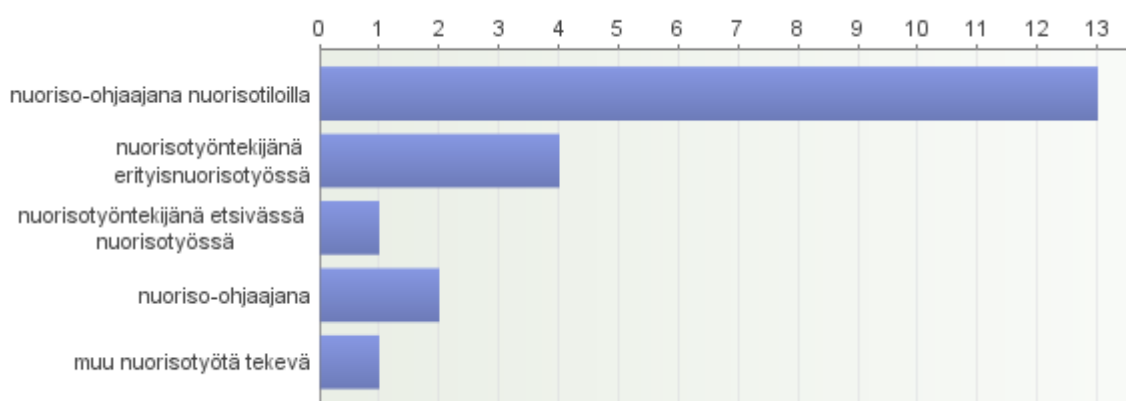
Nuorisotyöntekijöiden kyselyn toinen osio alkoi taustakysymyksillä; millä nimikkeellä työskentelee, kuinka kauan on ollut töissä Porvoon nuorisopalveluissa ja kuinka usein tekee kouluyhteistyötä. Monivalintataulukossa oli 25 väitettä, joita piti arvioida väittein; samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, ei samaa eikä eri mieltä, jokseenkin eri mieltä ja eri mieltä. Työntekijät arvioivat mm. yhteistyön tärkeyttä, pitäisikö yhteistyötä lisätä ja kehittää, onko tämän hetkinen yhteistyö riittävää, olisiko hyvä olla nimetty yhdyshenkilö, onko yhteistyö suunnitelmallista ja pitäisikö sen olla ja kuinka usein yhteistyötä tulisi tehdä. Ohjaajat vastasivat myös väitteisiin onko oma ja nuorisopalveluiden työntekijöiden osaaminen riittävää, miten koulujen henkilökunta suhtautuu nuorisotyöntekijöihin, pitäisikö kaikille kouluille tarjota yhteistyön mahdollisuuksia, mikä ikäryhmä on tärkein ja kokeeko olevansa tasavertainen kasvatuskumppani koulun henkilökunnan kanssa.

Kyselyn kohdassa 5 piti arvioida 41 yhteistyön toimintamuodon ja – tavan tärkeyttä. Taulukossa lueteltiin 41 erilaista yhteistyön toimintamuotoa, jotka ovat käytössä ja olemassa jollain muodoin tällä hetkellä. Vastaajat arvioivat asteikolla 1 – 5 työmuotoja, 1= ei ollenkaan tärkeä 5=erittäin tärkeä työmuoto. Vastausvaihtoehtona oli myös ”en osaa sanoa”. Lopuksi piti vielä valita 10 omasta mielestään tärkeintä työmuotoa tai – tapaa.

Kyselyn loppuosa koostui 14 avoimesta kysymyksestä. Kenen koulun henkilökunnan kanssa tekee yhteistyötä, miten koulut ovat ottaneet vastaan, mitä lisäarvoa nuorisotyö tuo kouluihin, millaisissa tilanteissa yhteistyö on ollut hankalaa ja mitkä asiat ovat

edistäneet tai estäneet yhteistyön tekemistä. Tulevaisuuden mallintamisen pohjaksi kysyttiin; millaisissa asioissa haluaisi tehdä yhteistyötä, mitä osaamista tarvitsi lisää, mistä aiheista voisi pitää teematunteja nuorille tai vanhemmille, mitkä olisivat keskeisimmät työtehtävät koululla, mikäli työskentelisi siellä säännöllisesti, mahtuisiko työtehtäviin tällä hetkellä lisää kouluyhteistyötä ja jos ei niin mitä pitäisi muuttaa ja mitä kansalaistaitoja nuorille pitäisi opettaa. Ja lopuksi sai vielä kirjoittaa vapaamuotoisesti terveiset.

Lähetin kyselyn 21:lle nuorisopalveluiden nuorisotyöntekijälle. Vastaaminen kaksiosaiseen kyselyyn kuului työntekijöiden työtehtäviin, joten kyselyyn veloitettiin vastaamaan. Lähetin kaikille vastaajille muistutuksen kyselyyn vastaamisesta. Ennen muistutusta olin saanut 10 webropol kyselyn vastausta ja 5 yhteistyön nykytilaustaulukkoa. Nuorisotyöntekijöiden vastausprosentti oli 100 %.

KUVIO 1. Nuorisopalveluiden vastaajat

4.3 Koulut

Koulujen kyselyn (LIITE 2) rakenne oli lähes sama kuin nuorisotyöntekijöidenkin. Monivalintataulukko ja avoimet kysymykset sekä arviointi 41 yhteistyön toimintamuodon ja – tavan tärkeydestä asteikolla 1 – 5 työmuotoja ja valinta 10 omasta mielestään tärkeintä työmuotoa tai – tapaa. Koulujen kyselyssä ei kuitenkaan ollut yhteistyön nykytilaustaulukkoa vaan sen täyttivät vain nuorisotyöntekijät. Taustakysymyksissä kysyttiin missä koulussa työskentelee ja mitä ammattiryhmää edustaa. Lisäksi kysyttiin kenen kanssa nuorisopalveluiden työntekijöistä tekee yhteistyötä.

Monivalintataulukossa, vaihtoehdoin 5=samaa mieltä ja 1=eri mieltä koulujen henkilökunta vastasi 16 väitteeseen. Onko yhteistyö tärkeää, tulisiko yhteistyötä lisätä ja kehittää ja onko tämänhetkinen yhteistyö riittävää, olisiko hyvä olla nimetty yhdyshenkilö nuorisopalveluiden puolelta, tunteeko nuorisopalveluiden tarjoamat palvelut, onko työ suunnitelmallista ja pitäisikö sen olla. Kouluilta kysyttiin myös miten usein nuorisotyöntekijän olisi hyvä olla koululla, pitäisikö olla säännöllinen päivystysaika ja tukisiko yhteistyötä toteuttaa myös muualla kuin koululla esimerkiksi nuorisotiloissa. Koulut kertoivat mielipiteensä myös siitä, voiko nuorisotyöntekijöihin luottaa ja kokevatko he, että työntekijät ovat ammattitaitoisia. Lopuksi kysyttiin onko koulujen työmäärä lisääntynyt nuorten kasvatustyössä.

Koulujen henkilökunnalle oli 10 avointa kysymystä. Millaisissa asioissa haluaisi tehdä yhteistyötä, mitä teematunteja toivoo nuorisotyöntekijän pitävän, mitä osaamista toivoo ja odottaa yhteistyössä toimivalta työntekijältä, mitkä asiat ovat estäneet ja edistäneet yhteistyötä ja milloin on ollut hankalaa. Kouluilta kysyttiin myös, että miten nuorisotyö voisi tukea koulun yhteisöllisyyttä ja koulussa viihtymistä, mitkä olisivat tärkeimmät nuorisotyöntekijän tehtävät jos työskentelisi säännöllisesti koululla ja mitä sosiaalisia ja kansalaistaitoja nuorille pitäisi opettaa. Lopuksi koulutkin saivat vastata mitä halusivat.

Aluksi ajattelin lähettää kyselyn kaikille peruskouluille ja toisen asteen kouluille. Hyvin nopeasti tajusin, että koulujen määrä on valtava. Lisäksi kyselyn muotoileminen olisi ollut vaikeaa, koska on kouluja joiden kanssa emme tee ollenkaan yhteistyötä. Heille kyselyyn vastaaminen olisi ollut vaikeampaa, koska eivät tunne nuorisopalveluiden toimintaa niin hyvin.

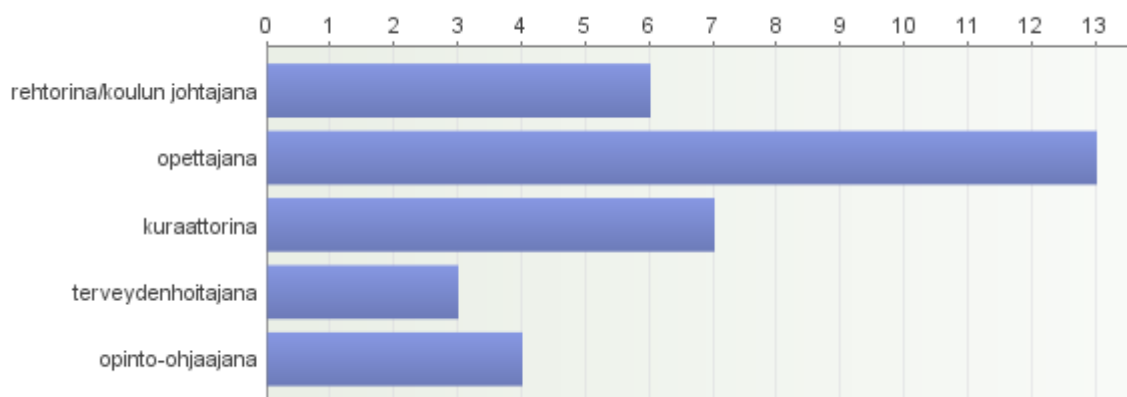
Koulukyselyt lähetettiin yhteensä 10 koululle. Vastaajiksi valitsin 6 suomenkielistä koulua; Pääskytien yläkoulu, Peipon alakoulu, Albert Edelfeltin yhtenäiskoulu, Kevät-kummun alakoulu, Keskuskoulun alakoulu, Ammattikoulu Amisto ja 4 ruotsinkielistä koulua; Strömborgska högstadie, Lyceiparkens högstadie, ammattikoulu Inveon ja Vårberga skola alakoulu. Valitsin koulut, joiden kanssa nuorisopalvelut tekee eniten yhteistyötä tällä hetkellä. Näin ajattelin, että saan palautetta nykyisestä yhteistyöstä sekä uusia ideoita yhteistyön kehittämiseen Vastaajat edustivat koulujen eri henkilöstöryhmiä. Kysyin kouluilla työskenteleviltä nuorisotyöntekijöiltä nimiä, kenelle kyselyi-

tä voisi lähettää. Kouluille lähti kysely 46 henkilölle, suomenkielisille kouluille 30 henkilölle ja ruotsinkielisille kouluille 16 henkilölle.

- Rehtoreille/apulaisrehtoreille/koulunjohtajille 12 (7 suomi / 5 ruotsi)
- kuraattoreille 7 (4 suomi / 3 ruotsi)
- terveydenhoitajille 6 (4 suomi / 2 ruotsi)
- opettajille 16 (13 suomi / 3 ruotsi)
- opinto-ohjaajille 5 (2 suomi / 3 ruotsi)

4 henkilöä työskenteli kahdella eri kyselyyn valitulla koululla.

Lähetin kaikille koulujen vastaajille muistutuksen kyselyyn vastaamisesta. Ennen muistutusta olin saanut 15 vastausta suomenkielisiltä kouluilta ja 4 vastausta ruotsinkielisiltä kouluilta. Määräpäivään mennessä vastauksia tuli yhteensä 33, 24 suomenkielisiltä kouluilta ja 9 ruotsinkielisiltä. Koulujen vastausprosentti oli 72 % (ruotsinkielisten 56 % ja suomenkielisten 80 %).

KUVIO 2. Koulujen vastaajat

4.4 Tulokset ja niiden analysointi

Olen iloinen, että kyselyihin vastattiin ajatuksella ja pohtien. Vastauksista näkyi, että niihin oli käytetty aikaa. Palautteissa tuli esille myös se, että kyselyyn vastaamalla joutui ja saikin pysähtyä miettimään yhteistyötä. Arkityössä ei ole kovinkaan usein aikaa pysähtyä miettimään syvällisemmin asioita. Muutama vastaajista oli sitä mieltä, että kysely oli liian pitkä. Muutama olisi toivonut tallennusvaihtoehtoa kesken kyselyn, että vastaamista olisi voinut jatkaa myöhemmin kun olisi aikaa. Tätä mahdollisuutta

en webropolista tajunnut tarkistaa, mutta sellainen mahdollisuus olisi hyvä olla. Lisäksi kyselyn alkutekstiin olisi ollut hyvä laittaa arvio, kuinka kauan vastaamiseen kuluu aikaa.

Nuorisotyöntekijöillä vastaaminen kuului työtehtäviin, joten hyvä vastausprosentti, 100 % oli odotettavissa. Vastausprosentti, 72 % koulujen osalta oli huomattavasti enemmän, kuin mitä osasin toivoa. Varovasti toivoin, että edes puolet koulujen henkilökunnasta vastaisi. Vastausprosentti on eräs tutkimuksen luotettavuuden ilmaisin. Se kertoo sen, kuinka moni kyselyyn valituista vastasi kyselylomakkeeseen. Tyypilliset kyselytutkimusten vastausprosentit lienevät alle 50 % suuruisia (Vehkalahti 2008, 44). Opinnäytetyön tuloksia voi pitää luotettavina ja laadukkaina, koska vastausprosentit olivat niin korkeita.

Webropol kyselyohjelman kautta sain osasta vastauksista suoraan yhteenvetoja, joita oli helppo lukea ja tulkita. Tuloksia pystyi tulkitsemaan yhdellä silmäyksellä numeroita tulkiten. Lisäksi vastauksista sai luotua erilaisia diagrammeja, kuvioita, jotka havainnollistivat vastauksia. Avoimia kysymyksiä oli paljon, ehkä liikaa! Alun alkaen olinkin miettinyt, että en tulisi käsittelemään ja käyttämään kaikkia kyselyn vastauksia opinnäytetyössäni. Osa vastauksista palvelee nuorisopalveluita, kun yhteistyötä mallinnetaan ja kehitetään eteenpäin käytännössä. Avoimista kysymyksistä yhteenvedon tekeminen vei paljon aikaa ja se oli joissain kohdin myös vaikeaa. Yhteenvedon tekeminen on kuitenkin välttämätöntä vastausten jatkokäsittelyä ja analysointia ajatellen. Asiat ja vastaukset pitää ”niputtaa” samojen teemojen alle.

Vapaamuotoisesti kirjoitetuille vastauksille piti löytyä yhteisiä nimittäjiä, jonka alle asia mielestäni kuului. Yhteenvedon tekeminen vastauksista oli opinnäytetyön työläin vaihe. Tulosten tulkitseminen ja kirjoittaminen oli sitä helpompaa mitä tiiviimmin vastaukset oli ”niputettu ja pakattu” sekä tukkimiehen kirjanpidolla laitettu vastauksia tärkeysjärjestykseen. Mikäli tekisin kyselyn uudestaan, niin mieltäisin avoimia kysymyksiä tarkemmin. Jättäisin pois liian laajat kysymykset, joihin voi vastata lähes mitä vain. Mitä tarkemmin kysymys on rajattu, sitä vähemmän tulee erilaisia vastauksia. Kaksikielisyys vaikeutti myös yhteenvedon tekemistä.

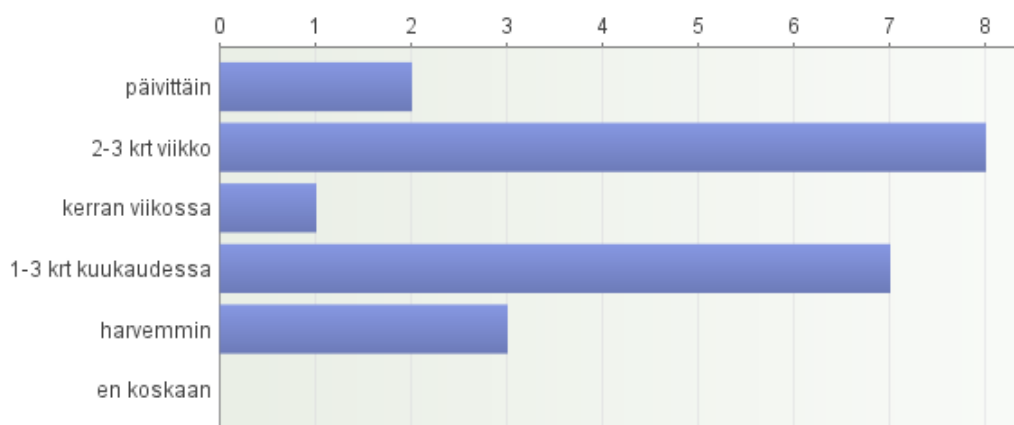
5 TULOKSET

5.1 Yleistä yhteistyön nykytilasta

94 % koulujen henkilökunnasta ja 95 % nuorisopalveluiden työntekijöistä on täysin samaa mieltä siitä, että yhteistyö tärkeää. Osa kouluista, joiden kanssa teemme säännöllistä yhteistyötä on sitä mieltä, että nykyinen yhteistyö on pääsääntöisesti riittävää eikä sitä tarvitse merkittävästi lisätä. Toiveena ja pelkona nousi näiden koulujen osalta se, että toivottavasti yhteistyö saisi jatkua nykyisellään ja ettei yhteistyön määrää ainakaan pienennetä.

Nuorisotyöntekijät tekevät eniten yhteistyötä opettajien (16 vastaajaa), rehtoreiden (13), kuraattorien (12) ja opojen (9) kanssa. Yhteistyötä tehdään vähemmin koulunkäyntiavustajien, terveydenhoitajien, vahtimestareiden ja kanslistien kanssa.

71 % nuorisotyöntekijöistä on samaa tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että tekevät säännöllistä yhteistyötä koulujen kanssa. Säännöllisyys ei tarkoittanut samaa kuin kuinka usein. Säännöllisesti yhteistyötä tehtiin päivittäin, viikoittain tai kerran kuukaudessa.

KUVIO 3. Kuinka usein teen yhteistyötä koulujen kanssa /Vastaajien määrä: 21

5.2 Millä kouluilla nuorisotyö työskentelee?

Nuorisotyöntekijöiden yhteistyön nykytila-tilaukon (LIITE 3) perusteella yhteistyömuodot jakaantuvat hyvin epätasapainoisesti kaikkien 49 listassa mainitun koulun tai erityisluokan tai -ryhmän kesken. Ohjaajien vastausten perusteella viimeisten 1,5 vuoden aikana nuorisopalvelut tekee yhteistyötä 10 koulun/luokan kanssa usein, säännöllisesti ja viikoittain. 6 koulun/luokan kanssa tehdään säännöllisesti yhteistyötä, mutta vähän ja 20 koulun/luokan kanssa yhteistyö on harvoin tapahtuvaa ja satunnaista. 13 koulun/luokan kanssa nuorisopalvelut ei ole tehnyt ollenkaan yhteistyötä.

TAULUKKO 2: Kooste yhteistyön nykytila taulukosta

10	Säännöllistä, viikoittain usein, paljon	Keskuskoulu, Kevätkumpu, Peippo, Vårberga, Albert Edelfeltin koulu, Linnajoki, Pääskytie, Strömborgska, Lyceiparkens, Amisto
6	Säännöllistä, vähän	Huhtinen, Kuusela, Linnajoki/pienluokka, Peipon maahanmuuttajien valmistavat luokat, Amiston maahanmuuttajien valmistava luokka, Resursklass Lypa.
20	Harvoin, satunnaista	Hamari, Ilola, Tolkkinen, Gammelbacka, Kullo, Kvarnbacken, Linnankosken lukio, Kauppaoppilaitos, Teho, Bogy, Inveon, Handelsläroverket, Folkakademi, Prakticum, ent.Kumpula, Keskuskoulu/erityisluokka, Haaga-helia, Keskuspuiston ammattiop.,Pääskytien maahanmuuttajien valmistava luokka.
13	Ei yhteistyötä ollenkaan	Epoo, Hinthaara, Kerkkoo, Kulloo, Tuorila, Grännes, Hindhår, Kråkö, Näse, Sannäs, Saxby, Tolkis, ent Tulliportti,
49		

Yhteistyö on tällä hetkellä selkeästi keskittynyt neljään yläkouluun (Pääskytie, Linnajoki, Lyceiparkens ja Strömborgska), Albert Edefeltin yhtenäiskouluun, toisen asteen ammattikouluun Amistoon keskustan alueen isoon suomenkieliseen alakouluun (Keskuskoulu), sekä kolmeen muuhun alakouluun (Peippo, Kevätkumpu ja Vårberga skola). Koulut olivat Linnajokea lukuun ottamatta samat, joihin kyselyt lähetettiin. Yhteistyötä tehdään tiiviimmin koulujen kanssa, jotka sijaitsevat nuorisotilojen välittömässä läheisyydessä. Tämän koettiin edistävän yhteistyön syntymistä merkittävästi. Näiden koulujen kanssa, joiden kanssa työskennellään viikoittain, on kehittynyt säännölliset molempien tiedostamat työmuodot. Yhteistyö on suunniteltua ja tavoitteita on raamitettu niin koulun kuin nuorisotyönkin puolelta.

Yläkouluissa yhteistyömuodot ovat; yksilötyö, 7-päivät (kaikki uudet 7.-luokkalaiset vierailevat nuorisotilalla + ryhmätymis – ja tutustumistehtäviä), nuorisopalveluiden toiminnasta tiedottaminen, tutustumisvierailuja nuorisotiloilla, yhteistyö koulun henkilökunnan kanssa, tuki yhteishaussa ja koulupudokkaiden kanssa, kohdennettu luokkatoiminta/tukiprojekti, työ luottamusoppilaiden kanssa, pienryhmätyöskentely, työ maahanmuuttajanuorten kanssa, Kiva-koulu toiminta, näpistyskeskustelut, teema-tunnit, seinäkiipeily, säännöllinen päivystysaika ja tapahtumat. Linnajoen koululla yhteistyö oli vähäisempää kuin muilla yläkouluilla. Pääskytiellä yhteistyötä oli vastavasti melko paljon

Erityispalveluiden ohjaajat työskentelevät säännöllisemmin kuin muut nuorisotyöntekijät. Erityisnuorisotyön ohjaajat työskentelevät pääsääntöisesti yläkouluilla, yhteinäiskoulussa sekä erityisluokissa. Heidän työaika kouluyhteistyöhön on useita tunteja viikossa ja lähes päivittäistä. Työmuodot vaihtelevat koulukohtaisesti. Kahdessa ruotsinkielisessä ja yhdessä suomenkielisessä yläkoulussa on säännöllinen päivystysaika 4 tuntia viikossa erityisnuorisotyön ohjaajan toimesta. Erityispalveluiden ohjaajat eivät ole sidottuina esimerkiksi nuorisotilojen aukipitämisiin, jolloin työajan käyttö kouluyhteistyöhön on heillä joustavampaa. Varsinkin Albert Edelfeltin koulun ja Pääskytien kouluilla yhteistyöhön käytetään paljon erityisnuorisotyön resursseja.

Alakoulujen puolelta tiivistä yhteistyötä tehdään kahden suurimman suomenkielisen alakoulun Keskuskoulun ja Peipon koulun sekä Kevätkummun ja Vårberga skolanin kanssa. Nuorisotilat sijaitsevat näiden koulujen läheisyydessä. Keskuskoulussa on yhteistyössä toteutettu huolenpito-ohjelmaa, jonka toteuttamiseen nuoriso-ohjaajalta kuluu keskimäärin neljä tuntia viikossa. Vuoden eri aikoina nuoriso-ohjaaja pitää eri luokka-asteille erilaisia tunteja. Keskuskoulun huolenpito-ohjelmasta on tehty tänä keväänä 2012 myös opinnäytetyö Humakissa. Opinnäytetyön nimi on ”Positiivisella tavalla ulkopuoleinen” - Nuoriso-ohjaaja alakoulun Huolenpito-ohjelmaa toteuttamassa tekijänä Marjo Kullberg. Peipon koululla on myös tehty yhteistä suunnitelmaa yhteistyölle. Toimintaa ei ole toteutettu kaikilta osin suunnitelman mukaan. Halua kyllä on! Yhteistyö on kuitenkin viikoittaista mm. yksilön asioissa yhteyksiä koulun henkilökuntaan, maahanmuuttajien valmistavan luokan kanssa, nuorisotilavierailuja, nuorisopalveluiden toiminnasta kertomista, teematunteja, tapahtumia ja retkiä sekä van-

hempainilloissa nuoriso-ohjaaja mukana. Kevätkummun koulun ja Vårberga skolanin kanssa yhteistyö on myös viikoittaista. Yhteistyötä tehdään yksittäisen nuoren asioissa, kummiluokkatoimintana, yhteinen kerho nuorisotilassa, nuorisopalveluiden toiminnasta tiedottamista, aamunavauksia sekä tapaamisia alueen yhteistyöverkoston ja vanhempainyhdistysten kanssa. Suurimmaksi puutteeksi näin yhteistyön vähyyden kahden keskustan alueen suurimman koulun, Huhtisen ja Kvarnbacken skolanin kanssa.

Toisen asteen koulujen kanssa tekee yhteistyötä lähinnä etsivän nuorisotyön nuorisotyöntekijät koulupudokkaiden kanssa. Yksilötyötä toisella asteella tekee myös erityisnuorisotyö. Satunnaista yhteistyötä on myös erilaisten tapahtumien ja projektien kanssa.

Valtaosa muiden Porvoolaisten koulujen kanssa tehtävästä yhteistyöstä on kouluissa piipahtamista kertomassa mm. nuorisopalveluiden tulevista toiminnoista, satunnaisia tapahtumia ja diskoja, koulujen aloitteesta teematunteja mm. kiusaamisesta ja luokan ryhmähengen kohottamisesta, tilojen yhteiskäyttöä, diskolaitteiden vuokrausta, nuorisotilavierailuja ja seinäkiipeilyä.

Koulut, joiden kanssa ei tehdä yhteistyötä yhtään ovat pieniä alakouluja (1 erityiskoulu Albert Edelfeltin koulun yhteydessä), jotka sijaitsevat pääsääntöisesti haja-asutusalueella. Kouluista 6 on suomen – ja 7 on ruotsinkielistä. Koulujen oppilasmäärät vaihtelevat 45:stä 180. Isoksi kysymykseksi nousi nuorisotyöntekijöiden puolelta, pitäisitkö yhteistyötä tehdä jossain muodossa jokaisen Porvoolaisen koulun kanssa; 7 ohjaajaa oli täysin samaa mieltä asiasta, 7 oli jokseenkin samaa mieltä, 4 ei ollut samaa eikä eri mieltä, 2 jokseenkin ja 1 täysin eri mieltä.

5.2 Mitkä tekijät edistävät tai estävät yhteistyön tekemistä

Nuorisotyöntekijöistä 60 % on sitä mieltä, että heidät on otettu erittäin hyvin kouluissa vastaan. Yhteistyötä on edistänyt se, että koulun työntekijät tuntevat nuorisotyöntekijän ja päinvastoin.

Paikka siellä pitää ansaita, ei sinne mennä vaan, jos joku päättää että koululla pitää olla! (nuoriso)

Tuntemattomat suhtautuvat nuoriso-ohjaajaan kuin pikku näpertelijään, pikku apulaiseen (nuoriso).

Tuttuus lisää luottamusta ja yhteen sopivat henkilökemiat edistävät yhteistyön syntymistä.

Osassa kouluja vastaanotto on ollut varovaisempaa. (nuoriso)

Ohjaajia ei tunneta, ei tiedetä mistä asioista voi puhua ohjaajien kanssa. (nuoriso).

Yhteistyötä edisti myös se, että koulut tuntevat nuorisopalveluiden palvelut ja toimintaperiaatteet. 82 % koulun vastaajista oli samaa tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että he tietävät ja tuntevat nuorisopalveluiden tarjoamat palvelut. Nuorisotyöntekijöistä 71 % koki tuntevansa ja tietävänsä koulujen käytännöt hyvin tai jokseenkin hyvin. Nuorisotyöntekijät kokevat, että nuorisotyöllä on hyvä imago ja sen arvostus on kasvanut. Ohjaajilla on tunne, että koulut ottavat nykyään helpommin vastaan nuorisotyön kouluihin kuin aikaisemmin. Molemmat kokevat, että yhteinen huoli samasta lapsesta ja yhteistyön tekeminen ajavat lapsen etua hänen hyvinvoinnistaan.

Yhteistyötä on edistänyt molemminpuolinen aktiivisuus yhteydenotoissa. Monet koulut ovat tyytyväisiä nuorisotyön aktiiviseen ja oma-aloitteeseen otteeseen. Monet toivovat nuorisotyön olevan se aktiivisempi osapuoli, edistää huomattavasti yhteistyön syntymistä.

Jos nuorisotyöntekijä ei ole itse aktiivinen, ei isossa koulussa liikahda mikään (koulu).

Koulu on kiireinen – nuorisotoimen kannattaa olla aktiivinen yhteydenotoissaan ja tarjota palveluja (koulu).

Nuorisotyöntekijät toivovat yhteydenottoa kouluilta päin. Koulujen on vaikea tietää keneen he ottavat yhteyttä. Jokaisella peruskoululla on tällä hetkellä joko nimetty yhteysnuorisotila tai yhteyshenkilö. Nimettyjä yhdyshenkilöitä toivotaan enemmän kou-

lujen puolelta. 87 % koulujen vastaajista ja 33 % nuorisopalveluiden työntekijöistä on täysin sitä mieltä, että nimetty nuorisotyöntekijä yhdyshenkilöksi olisi hyvä olla.

Oma aikaansaamattomuuteni, pitäisi olla enemmän aktiivinen teihin päin (koulu).

Iso osa koulun vastaajista oli sitä mieltä, että pääsääntöisesti yhteistyö ei ole ollut hankalaa. Molemmat vastaajaryhmät kokevat, että suurin este yhteistyön tekemiselle on ajan puute yleensä, aikaresurssi ja ajan puute yhteiselle suunnittelulle, aikataulujen yhteensovittaminen, kiire ja ajankäyttö. Molemmilla tahoilla on omat aikataulunsa. Kouluissa oppitunnit ja välitunnit rytmittävät opettajien aikatauluja. Yhteistä aikaa on vaikea löytää opettajien kanssa koulupäivien aikana. Nuorisotyöntekijät totesivat, että koulun aikataulut menevät aina edelle.

Nuorisotyöntekijät kokivat myös ajankäytön suureksi haasteeksi. Toisiko säännöllinen nuorisotyöntekijän päivystysaika ratkaisua aikatauluihin? 44 % koulun työntekijöistä on täysin samaa mieltä siitä, että säännöllinen päivystysaika olisi hyvä asia, jokseenkin samaa mieltä asiasta olivat 28 % koulun vastaajista. Nuorisotyöntekijöistä täysin samaa mieltä on 29 % ja jokseenkin samaa mieltä 52 %. Eri mieltä tai jokseenkin eri mieltä asiasta oli vain 1 nuorisotyöstä ja 2 koulun vastaajaa.

Toiseksi suurimmaksi esteeksi koettiin yhteistyön suunnittelemattomuus. Ei ole tehty selkeää yhteistyösuunnitelmaa, koulut eivät tiedä mitä nuorisopalveluilta voi pyytää ja kuinka usein. Nuorisopalveluissa ei ole mitoitettu miten paljon kouluyhteistyötä työntekijä voi tehdä, työaikaresurssointi. Ohjaajat miettivät myös miten paljon kouluyhteistyötä mahtuu lisää omaan tehtävänkuvan tällä hetkellä.

Kouluyhteistyöltä puuttuu kokonaiskuva mitä se on. Työnjako on epäselvää, kuka tekee mitäkin.” (nuoriso).

Ei ole aina ollut selkeää kuvaa missä asioissa voi kääntyä nuorisotoimen puoleen. Olisi tärkeitä saada työntekijöille selkeä työnkuva ja milloin ovat esim. kouluilla” (koulu).

Ilman selkeää raamitusta ja rakennetta on vaikea suunnitella ja kehittää yhteistyötä eteenpäin. 86 % nuorisotyöntekijöistä ja 88 % koulujen henkilökunnasta oli samaa tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että yhteistyömuotojen tulisi olla suunnitelmallisia, kir-

jattuina vuosikelloon, opetussuunnitelmaan ja toimintasuunnitelmaa. Koettiin myös, että koulujen puolelta koulujen sisäinen työnjako ja koordinoinnissa olisi parantamisen varaa.

Satunnaiset vierailut kouluilla eivät edistä tarpeeksi yhteistyön syntymistä. Suunnittelun lisäksi yhteistyöhön toivotaan enemmän aikaa, sitoutumista ja pitkäjänteisyyttä. Yhteisistä tavoitteista tulee pitää kiinni ja sovitut asiat pitää hoitaa

Nuorisotyöntekijöiden vastauksista tuli esille keskinäisen luottamuksen puute ja tuki toisiinsa

Oman työyhteisön syrjivä asenne, ei tueta tai edes hyväksytty kollegan työtä. Näkyy konkreettisesti siinä, ettei olla edes kiinnostuneita työn sisällöstä (nuoriso).

Ohjaajat kokivat, että tieto ei kulje edes oman henkilökunnan sisällä ja ettei tunneta toinen toistemme työnkuvia. On syntynyt muureja esim. nuorisotila ohjaajien ja erityisnuorisotyön välille. Työtavoissa ei haluta helposti muutoksia, vaan tehdään vanhoilla, vanhoilla malleilla ”Näin on aina tehty! Ennen kuin yhteistyötä lähdetään miettimään yhdessä koulujen kanssa, olisi tärkeää, että nuorisopalveluiden työntekijät seisoisivat yhteisessä rintamassa. Sisäinen työnjako olisi selvillä, ohjaajilla olisi yhteiset tavoitteet ja käsitykset yhteistyöstä, työtä pystyttäisiin tekemään kenen tahansa ohjaajan kanssa työparina tai tiimeissä ja tärkeimpänä luottamus ja tuki työkaveriin.

Yhteistyön arvostus on noussut vuosien varrella niin kouluissa kuin nuorisopalveluisakin. Koetaan, että yhteistyötä edesauttaa myös ylemmän tahon myönteinen suhtautuminen asiaan. Etuna koettiin myös se, että molemmat toimivat sivistystoimen alla. Annetaan lupa kouluyhteistyön tekemiseen. Oma halu ja motivaatio kouluyhteistyön tekemiseen edesauttavat myös merkittävästi yhteistyön syntymistä. Yhteisiä koulutuksia toivottiin myös.

Monet ohjaajat olivat sitä mieltä, että tiedon siirtoon ja vaitiolovelvollisuuteen liittyvät asiat ovat hankaloittaneet paljon yhteistyötä. Opettajat eivät tiedä mistä asioista voi ja saa puhua ohjaajien kanssa, mitä saa kertoa ja mitä ei. Ohjaajien mielestä lapsen etua ei ole aina ajateltu. Uuden lakimuutoksen, jossa työntekijät velvoitetaan tekemään yhteistyötä, myötä ohjaajat kokevat yhteistyön helpottuneen. Koulun puolelta

tuli myös esille, että koulun ja nuorisotyöntekijän työnjako olisi hyvä sopia, ettei kumpikin tee samoja asioita saman nuoren eteen.

Koulujen työntekijöistä 56 % on täysin samaa mieltä ja 33 % jokseenkin samaa mieltä siihen, että koulujen työntekijät suhtautuvat myönteisesti nuorisotyöntekijöiden työskentelyyn. Nuorisotyöntekijät vastasivat kuraattoreiden suhtautuvan myönteisimmin nuorisotyöntekijöiden työskentelyyn.

5.3 Nuorisotyöntekijän osaaminen ja nuorisotyön lisäarvo kouluyhteistyöhön

Nuorisotyöntekijät ovat tyytyväisiä ja luottavat omaan osaamiseensa tehdä kouluyhteistyötä eri muodoissa. Osaamisen koettiin pääsääntöisesti olevan riittävää tämän hetkisiin työmuotoihin. Lisäkoulutusta kaivattiin, mikäli uusia työ – ja toimintamuotoja otetaan käyttöön.

Yksittäiset ohjaajat kaipasivat lisää osaamista mm. sosiaalisen median käyttöön, ryhmäyttämistaitoihin, ruotsin kieleen, seikkailutoimintaan ja taitoja rajata omaa työaikaa. Toiveena oli myös, että osaamista voidaan ylläpitää ja kehittää jatkossakin osallistumalla koulutuksiin. Ohjaajat, jotka eivät ole tehneet paljoakaan yhteistyötä toivoivat aikaa, opastusta ja mahdollisuutta tehdä työtä. Ohjaajat toivoivat myös perehdytystä koulujen toimintatapoihin ja henkilökunnan työrooleihin koulutyössä. Tämä helpottaisi yhteydenottoa ja yhteistyötä. Todettiin, että nuorisotyöntekijän persoona ja halu tehdä yhteistyötä ratkaisee paljon. Ohjaajilla löytyi erilaista osaamista. Jotkut ohjaajat kokivat, että he eivät koe teematuntien pitoa omakseen. Teematunteja ollaan valmiita pitämään aiheista, johon omaa osaamista ja tietoa on.

Mitä osaamista koulujen henkilökunta sitten odottaa ja toivoo nuorisotyöntekijöiltä? Lista oli monipuolinen ja pitkä. Nuorisotyöntekijän roolia kouluympäristössä arvostettiin kovasti. 73 % koulujen henkilökunnasta on täysin samaa mieltä siitä, että nuorisotyöntekijöihin voi luottaa. Nuorisotyöntekijät kokivat hieman toisin. 24 % ohjaajista koki, että heitä arvostetaan kouluissa täysin, 71 % olivat jokseenkin samaa mieltä arvostuksesta ja 20 % kokivat, että heitä ei ihan arvosteta. Koulun henkilökunnasta 71 % on täysin samaa mieltä siitä, että ohjaajat ovat ammattitaitoisia. Nuorisotyöntekijät luottivat henkilökohtaisesti enemmän omaan osaamiseensa ja suhtautuvat kriit-

tisemmin nuorisotyöntekijöiden osaamiseen yleensä. 71 % ohjaajista on täysin sitä mieltä, että oma osaaminen on riittävä mutta 55 % oli täysin sitä mieltä, että yleisesti ohjaajat ovat ammattitaitoisia.

Koulun henkilökunnalla on jokaisella oma tehtävänsä hoidettavanaan, joka rajaa mahdollisuutta tehdä sellaista työtä, joka tukisi nuoren kasvua kokonaisvaltaisesti.

Nuorisotyöntekijät näkevät nuoret niin erilailla kuin me opettajat luokissa.
(Koulu)

Nuorisotyöntekijöillä on ammatillista näkökulmaa nuoruuteen, se meiltä monelta opettajalta puuttuu. (Koulu)

Yhteistyö on helpottanut monen koulun työntekijän työtaakkaa merkittävästi. 91 % koulun henkilökunnasta on täysin sitä mieltä, että heidän työ määrä on kasvanut nuorten kasvatustyössä. Nuorisotyöntekijää pidetään neutraalina työntekijänä, jolla on mahdollisuus työskennellä erilaisella työotteella koulussa, vapaammin. Sitä pidettiin myös tärkeänä, että ohjaajat työskentelevät myös nuoren vapaa-ajalla ja näkevät nuoria toisessa ympäristössä.

Koulut toivovat, että nuorisotyöntekijällä olisi hyvä sydän, hän olisi aktiivinen, avoin, huumorintajuinen, rohkea, läsnä oleva, innostava, täsmällinen, sitoutunut, hyväkäsittöksinen sekä yhteistyökykyinen ja -haluinen. Tärkeimpinä asioina toivottiin, että ohjaaja tuntee nuoret ja on hyvä keskustelija ja kuuntelija, joka ottaa nuoren yksilölliset tarpeet huomioon, erityisesti erityistarpeessa olevat nuoret. Nuorisotyöntekijällä toivotaan olevan sellaista tietoa ja erityistaitoja, joita koulun henkilökunnalla ei välttämättä ole esim. ryhmäytämistäidot, tuntee nuorten vapaa-ajan, tuntemusta nuoren kasvusta ja kehityksestä, tuntemusta eri kulttuureista sekä erityisosaamista päihde-, peli-, ja nettikulttuureista. Nuorisotyöntekijöiden toivotaan olevan koulutettuja, joilla on ammatillinen ote nuoriin, tuntevat ammattietiikan ja tiedostavat vaitiolovelvollisuuden.

Nuorisotyöntekijät kokivat vahvuuksikseen ja osaamisikseen hämmästyttävän samoja asioita, joita koulujen henkilökuntakin toi esille. Ehkä tämä kertoo sen, että yhteistyö toimii ja että kumpikin tietää nuorisotyön ydintehtävät yhteistyössä.

Nuoriso-ohjaaja tuo koulumaailmaan aikuisen, joka ei odota nuorelta suorittamista. Nuoret ovat lapsia ja nuoria, eivät vain oppijoita (Koulu)

Nuorisotyöntekijät vastasivat koulujen toiveisiinkin samoin vastauksien, sitä millaisen nuorisotyöntekijän toivottiin olevan. Ohjaajien mielestä lisäarvoa toi myös se, että nuoret tulevat vapaa-ehtoisesti nuorisotyön piiriin, kun kouluun on pakko mennä. Ohjaajat sanoivat myös, että nuoret luottavat heihin, he ovat rennompia ja osaavat monia asioita, suhtautuvat luontevasti nuoriin ja heillä on pitkä pinna. Nuorisotyöntekijät kokivat nuorisotyön vahvuudeksi sen, että koulussa aloitettu työ ja nuoren kohtaaminen ja tapaaminen voi jatkua myös vapaa-ajalla. Samalla on mahdollisuus tehdä yksilöllistä työtä, tukea nuorta ja kulkea hänen rinnallaan. Lähtökohtaisesti kummallakin vastaajaryhmällä on luottavainen, arvostava ja myönteinen asenne yhteistyölle. Negatiivisia argumentteja ei tullut lähes ollenkaan!

5.4 Mitä yhteistyöltä odotetaan ja toivotaan?

Kysely tehtiin kouluille, joiden kanssa jo tehdään yhteistyötä eri muodoissa. Tämä näkyy myös koulujen vastauksissa positiivisena suhtautumisena nuorisotyöhön. Kiihosta tuli paljon yleisesti ja myös nimetyille ohjaajille. Koulut toivoivat nykyisten toimintamuotojen (huolenpito-ohjelma, kummiluokkatoiminta, 7-päivät...) säilyvän. Lista yhteistyötavoista, -muodoista ja -toiveista oli pitkä ja laaja kysyttäessä millaisissa asioissa koulut haluaisivat tehdä yhteistyötä. Lisääaikuisen tarpeen kertoi moni koulujen vastaaja.

Kaikki on mahdollista! (Koulu)

Missä vaan, apu on aina tervetullut! (Koulu)

Yhdeksi tärkeimmäksi asiaksi koulujen henkilökunta näki nuorisotyöntekijän läsnäolon kouluilla, välitunneilla; tavata, jutella ja kuunnella nuoria, ohjata, neuvoa ja tukea heitä sekä aktivoida ja ohjata harrastuksiin. Antaa tukea nuoren elämänhallintaan ja elämän taitoihin. Säännöllinen päivystysaika ei noussut vahvasti esille. Moni koulun henkilökunnasta toivoi nuorisotyöntekijöiden keskittyvän erityistarpeessa oleviin nuoriin, ongelmanuoriin, koulupudokkaksiin ja poissaoloihin. Etsivän nuorisotyötä siipeä kiiteltiin kovasti henkilökohtaisesta työotteesta. Kiusaamiseen ja syrjäytymiseen puuttumista pidettiin kaikkein tärkeimpänä työn kohteena. Useita toiveita tuli myös ryhmäytymistunteihin ja luokkahengen luomiseen. Koulut pitivät nuorisotyöntekijöitä ryhmäytymisen ja luokkahengen luomisen osajina ja työmuotoa pidetään tärkeänä.

Teematunnit, tiedotus nuorisopalveluiden toiminnasta ja osallisuustyöhön osallistumista pidettiin myös tärkeinä yhteistyön muotoina. Muutaman vuoden poissaollutta päihdeputkea toivoi moni koulun henkilökunnasta.

Päihdeputki oli loistava, mieleenpainuva tapa tuoda nuorille tietoa päihdeistä eli odotan sen paluuta (koulu).

Nivelvaiheiden, varsinkin kuudennelta luokalta yläasteelle siirtymisen tukemista pidettiin tärkeitä. Nivelvaiheen yhteistyömuotoja koulut olivat valmiita kehittämään yhteistyössä suuremmaksi kokonaisuudeksi.

Mikäli nuorisotyöntekijät saisivat työskennellä useita tunteja viikossa koululla, he kokisivat tärkeimmiksi työtehtävikseen: a) Olla läsnä, kohdata, kuunnella ja keskustella nuorten kanssa sekä tehdä henkilökohtaista yksilötyötä. b) Olla yhteistyössä koulujen henkilökunnan kanssa, tiedon vaihtoa ja olla tavoitettavissa. c) Teematunnit ja vierailut oppitunneilla. d) Yhteistyötapahommien järjestäminen, aluetapahtumat ja teemapäivät e) Ryhmäytystunnit, luokkaprojektit, ryhmien tukemiset ja kummiluokkatoiminta, nivelvaihtotyö f) Tiedottaminen nuorisopalveluiden toiminnasta ja muista vapaa-ajan toiminnoista.

Nuorisotyöntekijät haluavat tehdä kaikkien nuorten kanssa töitä. He eivät nostaneet erityisnuoria, ongelmanuoria tärkeämpään asemaan. Nuorisotyöntekijöiden mielestä yläkoulut ovat tärkeämpi ikäryhmä kuin alakoulut. Ohjaajat olivat myös sitä mieltä, että toisen asteen koulujen kanssa tehtävää yhteistyötä tulisi lisätä. Kumpikaan vastaajaryhmä ei erityisemmin toivonut nuorisotyöntekijän säännöllistä päivystysaikaa koululla, mutta säännöllistä läsnäoloa sovituin väliajoin kylläkin. Kumpikaan vastaajaryhmä ei koe vahvasti, että nuorisotyöntekijän tarvitsee olla koululla päivittäin. Koulut toivovat päivittäistä läsnäoloa enemmän. 90 % nuorisotyöntekijöistä ja 85 % koulujen henkilökunnasta on täysin sitä mieltä, että on hyvä järjestää toimintoja muuallakin kuin kouluissa esim. nuorisotiloissa.

Nuorisotyöntekijät ovat valmiita ja halukkaita pitämään teematunteja niin nuorille kuin vanhemmillekin. Jokaisella ohjaajalla oli omia osaamisalueitaan, joista olivat valmiita pitämään tunteja. Osaamista ja halukkuutta on laajasti tarjolla. Nuorille tärkeimmiksi aiheiksi nostettiin 1. kiusaaminen 2. päihitteet 3. erilaisuus ja suvaitsevaisuus 4. Vapaa-ajan vietto 5. Yhteishenki ja yhteistyö. Halua ja osaamista löytyy myös teematun-

teihin mediakasvatuksesta, käyttäytymisestä verkossa, arjen hyvinvoinnista, terveydestä ja kokonaisvaltaisesta elämänhallinnasta ja itsetunnosta. Samoista aiheista oltiin valmiita puhumaan myös vanhemmille. Vanhemmille tärkeäksi teemaksi nousi myös vanhempien rooli, vanhemmuus, rajojen asettaminen, kodin tehtävät, uskalla sanoa ei ja olla aikuinen. Ideana mainittiin myös sopimusillat, joissa sovitaan viikkorahoista, kotiintuloajoista tai kännykkäsaldoista. myös toiminnallisia iltoja yhdessä nuorille ja vanhemmille oltiin valmiita vetämään

Koulut toivoivat eniten teematunteja vapaa-ajasta vietosta, harrastusmahdollisuuksista, harrastusten tärkeydestä ja tutustumista ja vierailuja harrastuspaikkoihin. Toiseksi eniten toivottiin teematunteja päihteistä, elämänhallinnasta ja kiusaamisesta (netissä, puhelimessa, vapaa-ajalla, koulussa) ja sen ennaltaehkäisystä. Teematunteja toivottiin myös nettietiketeistä, peleistä ja sosiaalisesta mediasta sekä toisen huomioon ottamisesta ja kunnioittamisesta. Toiveita tuli myös mm. seurusteluun, murrosikään, seksiin, suhteista vanhempiin, väkivaltaan, ja kaveruuteen liittyvistä teematunneista

5.6 Yhteistyön eri toimintamuodot

Kummankin vastaajaryhmän kyselyssä oli kohta, jossa oli lueteltu 41 erilaista yhteistyön toimintamuotoa. Vastaajat arvioivat asteikolla 1 – 5 työmuotoja, 1= ei ollenkaan tärkeä 5=erittäin tärkeä työmuoto. Vastausvaihtoehtona oli myös ”en osaa sanoa”. 1 ja 2 ”arvosanoja” annettiin yleisesti hyvin vähän. Pääsääntöisesti oltiin sitä mieltä, että suurin osa toimintamuodoista oli tärkeitä tai erittäin tärkeitä. Tämä osoitti mielestäni sen, että monenlaisille toimintamuodolle on kysyntää ikäryhmästä ja koulusta riippuen. Saadakseni tarkemmin selville tärkeimmät toimintamuodot ja –tavat, pyysin kumpaakin vastaajaryhmää nimeämään 10 tärkeintä.

Sekä koulut että nuorisotyöntekijät valitsivat kärkipäähän lähes samat toimintamuodot viiden tärkeimmän joukkoon. Yhteenlasketuissa ”äänissä” tärkeimpänä asiana pidettiin kiusaamiseen ja syrjäytymiseen puuttumista. Toiseksi tärkein oli tuki nuoren elämänhallintaan ja elämän taitoihin ja nivelvaihtely 6.lk -> 7.lk. Ryhmätystunteja ja luokkahengen luomista sekä pienryhmätoimintaa pidettiin myös tärkeinä. Koulun henkilökunnan mielestä päihdeputki oli neljänneksi tärkein työmuoto. Draamallinen

päihdeputken vedettiin Porvoossa monta vuotta. Toimintoa ei ole ollut kolmeen vuoteen. Kehittämistyössä voisi miettiä, voisiko päihdeputken ottaa käyttöön uudelleen.

TAULUKKO 3: Tärkeimmät työmuodot vastaajien mielestä

Nuorisotyöntekijöiden mielestä	vast.	Koulujen mielestä	vast.	Molempien mielestä	vast.
Tuki nuoren elämänhallintaan ja elämän taitoihin	13	Kiusaamiseen ja syrjäytymiseen puuttuminen	18	Kiusaamiseen ja syrjäytymiseen puuttuminen	31
Nivelvaihtely (6.lk →7.lk,)	13	Tuki nuoren elämänhallintaan ja elämän taitoihin	15	Tuki nuoren elämänhallintaan ja elämän taitoihin	28
Kiusaamiseen ja syrjäytymiseen puuttuminen	13	Ryhmäytystunnit, luokkahengen luominen	15	Nivelvaihtely (6.lk →7.lk,)	25
Nivelvaihtely (9.lk→toinen aste)	11	Päihdeputki	15	Ryhmäytystunnit, luokkahengen luominen	23
Pienryhmätoiminta	9	Nivelvaihtely (6.lk →7.lk,)	12	Pienryhmätoiminta	19
Tiedotus nuorisopalveluiden toiminnasta	8	luokat vierailevat nuorisotiloilla tutustumassa nuorisopalveluiden toimintaan	11	Päihdeputki	17
Nuorisotyöntekijän säännöllinen päivystysaika koululla	8	teemaoppitunnit (päihteet, vapaa-aika, kiusaaminen...)	11	Yhteistyö koulun ja huoltajien kanssa	17
Ryhmäytystunnit, luokkahengen luominen	8	Yhteistyö koulun ja huoltajien kanssa	11	Yhteisöllisyyden lisääminen ja vahvistaminen yhteistyössä	17
7-päivät	8	Pienryhmätoiminta	10	Nivelvaihtely (9.lk→toinen aste)	16
Yhteisöllisyyden lisääminen ja vahvistaminen yhteistyössä	8	Kohdennettu luokkatyö	9	Nuorisotyöntekijän säännöllinen päivystysaika koululla	16
Leirit	7	Nuorisotyöntekijän vierailu koululla	9	Kohdennettu luokkatyö	15
Yhteistyö oppilashuoltoryhmän kanssa	7	yhteistyö monikulttuuristen lasten ja nuorten kanssa	9	Leirit	15
Yhteistyö koulun ja huoltajien kanssa	6	Yhteisöllisyyden lisääminen ja vahvistaminen yhteistyössä	9	Yhteistyö oppilashuoltoryhmän kanssa	14
				luokat vierailevat nuorisotiloilla tutustumassa nuorisopalveluiden toimintaan	14
				Nuorisotyöntekijän vierailu koululla	14

5.7 Nuorisoyön resurssit yhteistyön tekemiseen

Työntekijäresurssit ja työajan riittävyys tuli esille molempien ryhmien vastauksissa monessa kohtaa. Ajanpuute koettiin myös vahvasti esteeksi yhteistyön tekemiselle. Nuorisotyöntekijöiltä kysyttiin mahtuisiko tämän hetkiseen tehtävänkuvaan lisää kouluyhteistyötä. 63 % vastaajista oli sitä mieltä, että mahtuu pienin järjestelyin hyvin tai jonkun verran. Vastaukset eivät olleet yksiselitteisiä. Pohdittiin sitä miten paljon yhteistyötä tehdään ja milloin, miten työtehtävät jaetaan työntekijöiden kesken ja voiko muusta nuorisotyöstä jättää jotakin pois.

Jonkin verran pieniä kertaluotoisia juttuja mahtuu nykyisen työajan sisälle, mutta ei niin suunnitelmallista kun toivoisin.

Uskon, että mahtuisi, työmäärä vaihtelee tosi paljon, mutta yleisesti ottaen voisin sanoa, että jonkun verran mahtuisi lisää tämän hetkiseen työnkuvaan työajallisesti.

Mahtuisi! ja silloin työaika tuntuisi kokonaisuudelta, joka esim alkaa aamu/iltapäivällä koululta ja päättyy iltaan tilalle.

Nuoriso-ohjaajat kouluille! Kyllä me minun mielestä vähemmälläkin toimistotyöajalla pärjätään (ainakin suurin osa vuodesta, leiriajat erikseen) kun vain työtehtävät koordinoidaan paremmin.

Viisi nuorisotyöntekijää koki, että tämänhetkiseen työtehtävään ei mahdu yhtään lisää muuta työtä suoraan, ellei jotain jätä pois.

Mitä sitten nuorisotyöntekijät olisivat valmiita tekemään, jotta yhteistyötä voitaisiin tehdä enemmän? Nuorisotilojen aukioloaikoja mietittiin. Ratkaisu voisi löytyä siitä, että nuorisotiloilta vähennettäisiin iltapäivien aukioloaikoja. Tätä mieltä oli kuusi työntekijää. Aukioloaikojen supistamista vastaan oltiin myös.

Avoin toiminta iltapäivällä siinä muodossa kun nyt on, ILLAT TÄRKEITÄ, Koen nuorisotilatyön tärkeäksi toimintaympäristöksi nuorten elämässä, eli en lähtisi supistamaan aukioloaikoja.

Eniten uskottiin siihen, että työtehtäviä jakamalla tasaisesti saataisiin lisäresursseja yhteistyölle. Ehdotuksena tuli myös, että yhteistyölle nimettäisiin yhdyshenkilöitä, joiden pääpaino on kouluyhteistyössä. Ja ennen kaikkea toivottiin, että kouluyhteistyö raamitetaan ensin. Tarjotaanko kaikille kouluille yhteistyötä ja kuinka paljon.

En usko, että tarvitsisi juuri muuttaa mitenkään, järjestelmällisesti pitäisi vain katsoa, että illoissa tarpeeksi työntekijöitä, lisäksi rohkeutta pyytää apua muilta tiloilta (siitä siis luontevampi tapa toimia, tuntisuunnitelmia laadittaessa voitaisiin jo kysyä tiettyihin iltoihin esim. tarvittaessa apua).

Työnkuvia ja vastuualueita olisi hyvä jakaa tarkemmin sekä priorisoida tehtäviä. Kaikkien ei tarvitse tiloilla olla samanaikaisesti tekemässä valmistelutöitä avoimeen iltapäivään/iltaan.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Yhteistyö nuorisopalveluiden ja koulujen kanssa on tärkeää ja sitä pitää lisätä ja kehittää. Tämä viesti välittyi selkeimmin nuorisotyöntekijöiden ja koulujen vastauksista tässä opinnäytetyössä. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa yhteistyön nykytila Porvoossa, saada palautetta yhteistyössä sekä saada eväitä yhteistyön mallintamiseen ja kehittämisen. Tämä tavoite saavutettiin mielestäni erittäin hyvin. Työn tilaaja Porvoon nuorisopalvelut ja koulut saavat hyvän evästyksen yhteistyön mallintamiseen. Kyselyiden korkeat vastausprosentit tukevat aineiston merkittävyyttä. Aihe on tällä hetkellä myös valtakunnallisesti hyvin ajankohtainen. Kehittämistyötä tehdään varmasti monessa muussakin kunnassa. Tästä työstä on hyötyä myös muille kouluyhteistyön kehittäjille. Työtä tehdessäni löysin useita aiheeseen liittyviä opinnäytetöitä, joita Porvoon nuorisopalveluiden on hyvä käyttää kehittämistyön tukena ja apuna.

Porvoon nuorisotyöntekijät ovat valmiita muuttamaan työtään ja tehtäviään toimiakseen yhteistyössä koulujen kanssa. Myös kanuuna verkoston toteuttamassa talotyö-hankkeessa näkyi nuorisotyöntekijöiden selkeä veto kouluun. Nuorisotyöntekijät ko-kevat koulun luontevaksi ja ensisijaiseksi yhteistyökumppaniksi (Kanuunaseminaari). Kaikki nuoret eivät käy nuorisotiloissa. Nuorisotyöntekijöiden eetoksessa korostetaan sitä, että nuoret on kohdattava siellä missä he ovat ja näin työntekijät haluavatkin toimia. Nuorisotyöntekijöiden ameeba-identiteetti määrittää tehtäväkenttää nuorten tarpeiden mukaan erilaiseksi eri tilanteissa (mt.).

Yhteistyö ei synny itsestään, vaan sen eteen pitää tehdä töitä. Taajamon & työryhmän laatima moniammatillisuuden portaati taulukon jäsentelyä voisi käyttää apuna ja tukena yhteistyön rakentamisessa. Kun kaksi eri toimintaympäristössä ja eri työtehtävin toimivaa ammattiryhmää lähtee työskentelemään yhdessä, on tärkeää että tutustutaan toisen työn ammattikäsitteisiin. Toisen työn tunteminen, arvostaminen ja ymmärtäminen edesauttavat yhdessä työskentelyä. On myös tärkeää, että molemmat yhteistyön osapuolet ovat motivoituneita yhteistyöhön ja tavoitteet ovat yhteisiä. Yhteistyön ylläpitäminen vaatii säännöllisiä tapaamisia ja hyvää dialogisuutta. Mitä paremmin työntekijät oppivat tuntemaan toisensa, sitä helpompi on toimia yhdessä.

Moniammatillinen yhteistyö itsessään ei ole itsetarkoitus. Tarve yhteistyöhön pitäisi ensisijaisesti lähteä asiakkaan eli nuoren tarpeista. Taajamon portaissa korostetaan asiakkaan osallisuutta eri vaiheissa. Liian monta kertaa unohdetaan kuulla nuorta, jonka asioita yhteistyössä käsitellään.

Nuorisotyöntekijöiden keskinäistä yhteistyötä tulisi vahvistaa. Työntekijäjoukossa on hyvin paljon erilaista moniosaamista, jota tulisi hyödyntää kouluyhteistyötä tehdessä. Vastauksissa oli havaittavissa nuorisotyöntekijöiden keskinäistä työn arvostuksen puutetta. Nuorisotyön tekemiseen ei ollut yhtenäistä näkyä. Nuorisotyön voimavarana olisi yhtenäinen samoihin tavoitteisiin pyrkivä työntekijäjoukko. Moniammatillisuuden porraskvaiheita voisi hyödyntää myös nuorisotyön sisällä.

Porvoossa on paljon kouluja, pienistä maalaiskyläkouluista keskustan suureen yhtenäiskouluun. Kaksikielisyys ja monikulttuurisuus värittävät kouluverkostoa osiltaan. Mallinnuksessa olisi hyvä miettiä tarjotaanko jokaiselle koululle yhteistyötä nuorisopalveluiden kanssa. Se, että kaikki koulut saisivat saman verran nuorisotyön resursseja yhteistyöhön, on mielestäni mahdotonta nykyisellä työntekijämäärällä. Mallinnuksessa olisi hyvä priorisoida koulut "tärkeysjärjestykseen". Jako ja järjestys voisi olla 1. yläkoulut (4+yhtenäiskoulu) 2. suuret alakoulut (Peippo, Keskuskoulu, Kvarnbacken, Huhtinen, Albert Edelfeltin yhtenäiskoulu) 3. muut alakoulut ja toinen aste. Tällä hetkellä nuorisotyöntekijöiden työaikaresurssit jakaantuvat mielestäni epätasaisesti koulujen kesken. Resursointia voisi jakaa tasaisemmin, jotta useampi koulu hyötyisi yhteistyöstä. Tällä hetkellä yhteistyötä pitäisi ehdottomasti lisätä Huhtisen koulun ja Kvarnbacken skolanin kanssa.

Minua miellytti Lahden nuorisopalveluiden tekemä kooste/esite heidän tarjoamistaan palveluista kouluille. Porvoossa tarjottavista palveluista voisi rakentaa vastaavanlaisen ”tarjottimen”, jossa esitellään nuorisopalveluiden tarjoamat yhteistyömuodot, mille kohderyhmälle tarkoitettu ja mitä ”paketti” pitää sisällään. Kouluille suunnatussa tarjottimessa voisi esitellä nuorisopalvelut kokonaisuudessaan, esitellä työntekijät, kuka on yhteyshenkilö kullekin koululle ja millaisissa muissa asioissa nuorisopalveluihin voi olla yhteyksissä. Työmuotoja mietittäessä on hyvä palata taulukkoon, jossa vastaajat nimesivät 10 tärkeintä toimintamuotoa ja – tapaa.

Oli mukava huomata, että aihe on ajankohtainen myös valtakunnallisesti ja että moni muukin pohtii samaista aihetta. Opinnäytetöistä saa paljon käytännön vinkkejä kehittämistyöhön Porvooseen. Emma Hentriikka Siekinen (2010) havainnoi opinnäytetyössään ”Linkki, Liima ja äänitorvi - koulunuorisotyön tavoitteet ja työn tuoma lisäarvo” samoja asioita kuin minäkin. Tärkeimmäksi asiaksi koulussa tehtävässä työssä on, kohdata, kuulla ja nähdä nuori. Nuorisotyöntekijän lähestymistapa on erilainen kuin opettajan ja ohjaajan vapaa-ajan näkemystä pidettiin tärkeänä. Siekinenkin toteaa, että työtä on tehtävä ja kehitettävä yhteistyössä ja ajankäyttö ja resurssit pitää ottaa huomioon, nuorisotyöntekijän aika ei riitä kaikkeen.

Tässä työssä kyselyihin vastasivat ne koulut, joiden kanssa nyt teemme yhteistyötä kaikkein eniten. Vastaukset ja kommentit olivat 99 % positiivisia, kritiikkiä oli hyvin vähän. Lisääikäisen, tarve on huutava tällä hetkellä kouluissa. Nyt tehtävän yhteistyön toivottiin jatkuvan vähintäänkin nykyisellä tasolla. Pelko yhteistyön vähenemisestä huokui vastauksista. Pohdin myös hetken sitä, että vastasivatko koulut positiivisessa hengessä, välttääkseen yhteistyön vähenemisen. Vastausten kokonaiskuva vakuutti minut kuitenkin aitoudellaan. Kyselyn ulkopuolelle jäi kolmisenkymmentä koulua/luokkaa. Olisi tärkeä huomioida ja kartoittaa myös niiden koulujen tarpeet ja toiveet joiden kanssa ei nyt työskennellä. Tärkeäähän on, että suunnitellaan sellaisia toimintamuotoja, jotka vastaavat tarpeisiin.

Mielestäni suuntaus siihen, että kouluilla työskentelisi yhteisöpedagogi, nuorisotyöntekijä säännöllisesti olisi hyvä asia. Yhdyn yhteisöpedagogi Sanna Kivistö sanomaan; Nuorisotyöntekijä joka työskentelee päivittäin koululla, on mielestäni mitä suurimmassa määrin koulun yhteisöllisyyttä tukeva työntekijä. Sen sijaan koulussa satun-

naisesti vieraileva nuorisotyöntekijä toimii helposti hieman enemmän ”palvelun tarjoajana” keskittyen joko pelkästään yksilöiden parissa tehtävään työhön tai erilaisten teemapäiviin kuten ryhmäytyksiin. (Sarha toim. 2005, Kivistö 43 -44). Nykyisillä resursseilla tämä ei ole mahdollista. Uskon, että koulunuorisotyötä aletaan arvostaa yhä enemmän tulevaisuudessa ja sen myötä uusien toimien saaminenkin voisi olla mahdollista. Kouluilla kokopäiväisesti toimivien työntekijöiden tulisi sijoittua nuorisotyön alle, ei koulun palkkalistoilla. Tällöin voidaan säilyttää arvokas nuorisotyöllinen työote ja työntekijän mahdollisuus työskennellä myös nuoren vapaa-ajalla.

Työtä tehdessäni oivalsin kuinka merkittävässä ja tärkeässä ”rajatilassa” nuorisotyöntekijät työskentelevät. Heillä on työssään mahdollisuus tavata nuoret kouluissa, kaduilla, nuorisotiloissa ja verkossa. Joka paikassa he pystyvät työskentelemään samassa nuorisotyöntekijän roolissa. Parhaimmillaan tai pahimmillaan he kohtaavat nuoren useammin kuin kukaan muu aikuinen. Voi vaan kuvitella miten hyvin nuorisotyöntekijä voi oppia tuntemaan nuoren. Nuorisotyöntekijä tekee työtä omalla persoonallaan ja se on työntekijän tärkein työväline, joka tuo työhön työntekijän minuuden ja tunteet (Soanjärvi, 131). Nuorisotyöntekijät tekevät kasvatustyötä, jossa keskeistä on nuoren kohtaaminen (mt., 130). Se, mikä opettajien silmissä näyttäytyy erityisosaaamisena ja hyvänä otteena nuoriin, on nuorisotyön perusosaamista (Nuorten toimijuus...)

Välittävä aikuinen on nuorelle kanssakulkija, joka on aidosti kiinnostunut nuoresta sekä hänen elämästään, kokemuksistaan ja mielipiteistään. Matkaopas, joka välittää nuorelle tietoa ympäröivästä maailmasta, peili, jonka kautta nuori voi nähdä omat kokemuksensa osana laajempaa kokonaisuutta ja tulkki, joka auttaa nuorta todellisuuden ja siihen liittyvien merkitysten ymmärtämisessä (Lämsä ja Takala, 189)

LÄHTEET

- Aaltonen Kimmo (toim.), 2011. Nuorten hyvinvointi ja monialainen yhteistyö. Tietosanomaa oy. Tallinna: AS pakett.
- Eskola, Jari & Suoranta Juha 1998. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Jyväskylä. Gummerus oy.
- Hakola Katja, 2011. Nuorisotyön kehityshaasteet yhteistyössä koulu- ja sosiaalityön kanssa. Kokkolan nuorisopalvelut ja koulu. Opinnäytetyö, Keskipohjanmaan ammattikorkeakoulu, sosiaali- ja terveysalan kehittämisen ja johtamisen koulutusohjelma.
- Heikkilä, Tarja, 2005. Tilastollinen tutkimus. Helsinki. Edita.
- Isoherranen Kaarina, Rekola L & Nurminen, 2008. Enemmän yhdessä - moniammatillista yhteistyötä. Helsinki. WSOY.
- Kanuuna verkosto.<http://www.nuorisokanuuna.fi/index.php?sisalto=43>. Viitattu 2.3.2012.
- Kanuuna-seminaarin powerpoint materiaali. Kiilakoski Tomi, Kivijärvi Antti, Honkasalo Veronika, 2011, Nuorisotyö- ja koulutyön yhteiset ja eroavat polut. Kanuuna seminaari, Kokkola. <http://www.nuorisokanuuna.fi/hallinta/tiedostot.php?listaa=34> , viitattu: 4.3.2012
- Kauhanen Annika, 2011. Yhteisöllisen pedagogiikan ABC – Koulun osallisuuden ja yhteisöllisyyden kehittäminen nuorisotyön keinoin. Opinnäytetyö Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelmassa. Humanistinen ammattikorkeakoulu.
- Kunnallisen nuorisotyön tulevaisuudenodotukset 2011. Raportti. Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssi ja Suomen kuntaliitto. Kopijyvä.
- Kuva-palveluohjelma. Porvoon kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden palveluohjelma 2012 – 2014. Viitattu 13.4.2012.
http://www.porvoo.fi/fi/palvelut/palvelut_eri_ryhmille/nuorten_porvoo
- Kylmäkoski Merja (toim.), 2010. Avauksia yhteisöllisyyteen. Humanistinen ammattikorkeakoulu, sarja D, opinnäytetyöt 10.
- Lahti - Perusopetuksen ja nuorisopalveluiden yhteistyösuunnitelma Lahdessa 2011 – 2013. Perusopetuksen ja nuorisopalveluiden yhteistyön nykytilanne, ehdotukset ja kehittämistarpeet. Muistio 7.3.2011.
- Lanuke=Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma 2012 – 2015. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2012/6. Viitattu 1.3.2012.
<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2012/liitteet/OKM06.pdf?lang=fi>
- Lämsä Anna-Liisa (toim.), 2009. Mun on paha olla. Näkökulmia lasten ja nuorten psyykkiseen hyvinvointiin. Bookwell, Juva.

- Nieminen Juha, 2007. Vastavoiman hahmo-nuorisotyön yleiset tehtävät, oppimisympäristöt ja eetos. Teoksessa Hoikkala, Tommi & Sell, Anna (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. Nuorisotutkimusverkosto / Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 76, 21 – 43.
- Nuorisolaki 27.1.2006/72. Viitattu 14.2.2012.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060072>
- Nuorista Suomessa, 2010. Tietoa nuorista, heidän asemastaan, elinoloistaan ja nuorisotyöstä 2010. Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssi ry. Newprint.
- Nykyri, Päivi & Salonen, Kristiina, 2008. Kouluyhteisöön kuulumisen tukee lapsen mielenterveyttä. HS.fi / uutiset. Julkaistu 5.7.2008, osastolla pääkirjoitus. Viitattu 7.9.2011.
<http://www.hs.fi/paakirjoitus/artikkeli/Kouluyhteis%C3%B6%C3%B6n+kuulumisen++tukee+lapsen+mielenterveytt%C3%A4/HS20080705SI1MA01h35>
- Perusopetuslaki 21.8.1998/628. Viitattu 4.3.2012
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628>
- Pohjola Kirsi, 2010a. Nuorisotyö koulussa – Nuorisotyö osana monialaista oppilashuoltoa. Mikkelin ammattikorkeakoulu, A: Tutkimuksia ja raportteja 54.
- Pohjola Kirsi, 2010b. Powerpoint esitys. Sosiaalipedagogiikan päivät 18.11.2010, Itä-Suomen yliopisto. Nuorten toimijuus koulussa ja verkossa.
<http://www.suomensosiaalipedagoginenseura.fi/2005/Pohjola.pdf>
- Porvoon nuorisopalveluiden strategia 2011. Viitattu 1.3.2012.
http://www.porvoo.fi/fi/palvelut/palvelut_eri_ryhmille/nuorten_porvoo/nuorisopalvelut/nuorisopalveluiden_strategia
- Pskos=Porvoon suomenkielisen koulutustoimen opetussuunnitelma – yleinen osa 1.8.2011. Porvoon oppimispolku
- Roivanen Irene, Nylund Marianne, Korkiamäki Riikka ja Raitakari Suvi (toim.), 2005. Yhteisöt- ja sosiaalityö. Kansalaisen vai asiakkaan asialla? PS-kustannus.
- Sarha Marja-Liisa (toim.), 2005. Nuorisotyötä koulussa. Sarja C. oppimateriaalit. 13/2005. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Nykypaino ry.
- Siekinen, Emma Hentriikka, 2010. Linkki, liima ja äänitorvi – Koulunuorisotyön tavoitteet ja työn tuoma lisäarvo. Opinäytetyö Humak.
- Siurala Lasse, Suurpää Leena, Aho Pia. Oppimisympäristöt yhteistyöhön – Nuorisotyön ja koulun kumppanuutta rakentamaan. Suunnitelma tutkimus- ja kehittämishankkeeksi 2011 – 2014. Työpaperi 16.6.2011
- Soanjärvi, Katariina, 2011. Mitä on ammatillinen nuorisotyö? – Nuorisotyön villiä kenttää kesyttämässä. Jyväskylän yliopisto.
- Taajamo, T, Soine-Rajanummi, S & Järvinen R. 2005. Kehittykö ammatillisuus? Raportti Päijät-Hämeen hyvinvointineuvolan kehittämistyöstä. Päijät-Hämeen ja Itä-Uudenmaan sosiaalialan osaamiskeskus. Lahti. Verso. Viitattu 14.4.2012
<http://www.sosiaaliporssi.fi/fi-FI/PERHE-hanke/Linkit/>
- Tasanko Pia, 2007. Koulu ja nuorisotyö nuoren kasvun tukijana – Yhteistyömallit ja hyvät käytännöt Iso-Britannian Kentin kreivikunnassa sekä Etelä-Suomen läänissä. Projektin loppuraportti. Etelä-Suomen lääninhallituksen julkaisuja 122/2007.

Tilastokeskus. Viitattu 10.4.2012. <http://www.stat.fi/til/erop/index.html>

Uusiutuva koulu ja nuorisotyö- hanke. Uutiskirje 1/2011. Viitattu 7.4.2012.
<http://peda.net/img/portal/2114992/Uusiutuva-koulu-ja-nuorisotyo-utiskirje--1-2011.pdf?cs=1305027491>

Vehkalahti Kimmo, 2008. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Vammala. Vammalan kirjapaino oy.

Vähä, Teemu, 2011. Yhteistyöllä yhdessä tekemiseen – Näkökulmia opetustoimen kanssa tehtävään kehittämistyöhön Oulun kaupungin nuorisoasiainkeskuksessa. Opinnäytetyö, Sosiaali- ja terveysalan kehittämisen ja johtamisen koulutusohjelma, Oulun seudun ammattikorkeakoulu.

LIITTEET

KAIKKIIEN NUORTEN PORVOO - ALLA UNGAS BORGÅ!

LIITE 1: Nuorisotyöntekijän kysely

Moikka nuorisopalveluiden työntekijä!

Opiskelen Nurmijärvellä yhteisöpedagogiksi työn ohessa, niin kuin moni teistä jo tietääkin! Valmistun keväällä 2012. Teen opinnäytetyöni Porvoon nuorisopalveluille eli työn tilaajalle. Tarkoitukseni on kartoittaa nuorisopalveluiden ja Porvoon koulujen yhteistyötä. Mitä me teemme tällä hetkellä, missä kouluissa ja vastaako nykyinen yhteistyö tämän päivän tarpeita.

Olen tehnyt oman kyselyn myös valitsemilleni kouluille, joiden kanssa teemme yhteistyötä eri muodoissa. Vastaajakouluiksi olen valinnut Lypan, Ströhön, Pääskytien, AEn, Peipon, Keskuskoulun, Vårberga skolan ja Kevätkummun. Koulusta riippuen kysely on lähetetty 2 – 6 koulun henkilökunnasta; rehtori, opinto-ohjaaja, kuraattori, terveydenhoitaja ja/tai opettajia. Koulujen kyselyt lähtevät tällä viikolla.

Osaa kyselyiden vastauksista käytän opinnäytetyössäni ja osa vastauksista toimii apuna ja tukena, kun ryhdymme kehittämään yhteistyökäytäntöjä kevään ja syksyn aikana. Vastausten perusteella saamme hyvän pohjan jatkaa ja kehittää koulujen ja nuorisopalveluiden välistä yhteistyötä vastaamaan tämpäpäivän tarpeita. Ja samalla kehität myös omaa työtäsi!

Varaa vastaamiseen aikaa ja ajatuksia! Sinun vastauksesi ovat kokonaisuuden kannalta erittäin tärkeitä ☺!!!

Kysely on kaksiosainen. Vastaa ensimmäiseen osioon **allaolevan** linkin kautta nimetömänä. Toinen osio on liitteenä oleva word-tilukko, johon rastitat minkä koulujen kanssa teet nyt tai olet tehnyt viimeisen 1 -1,5 vuoden aikana yhteistyötä. Kirjoita tarkasti millaista työtä/yhteistyötä teet koulujen kanssa. Word-tilukko on käytännön työkalu, kun alamme kehittämään kokonaisuutta. Lähetä täytetty tilukko minulle sähköpostilla takaisin.

Vastaa kyselyyn ja lähetä tilukko minulle viimeistään 2.3.2012. Antamasi vastaukset käsitellään ehdottoman luottamuksellisina! Word-tilukon vastaukset ovat julkisia työkaluja meille.

Kiitoksia vastauksista ja yhteistyöllä tulevaan ☺!

Terveisin Nina toimistolta

<http://www.webpolsurveys.com/S/E896A439BC377F1A.par>

Kysely nuorisopalveluiden työntekijöille

Kartoituksen onnistumiselle on tärkeää, että vastaisit kaikkiin kysymyksiin mahdollisimman huolellisesti. Vastaa kysymyksiin valitsemalla oikeaksi katsomasi vaihtoehto tai kirjoittamalla vapaamuotoinen vastaus avoimiin kysymyksiin.

1. Toimin

- a. nuoriso-ohjaajana nuorisotiloilla
- b. nuorisotyöntekijänä erityisnuorisotyössä
- c. nuorisotyöntekijänä etsivässä nuorisotyössä
- d. nuoriso-ohjaajana
- e. muu nuorisotyötä tekevä

2. Olen ollut Porvoon nuorisopalveluissa töissä

- a. 0 - 5 vuotta
- b. 5 – 10 vuotta
- c. 10 – 15 vuotta
- d. 15 – 20 vuotta
- e. yli 20 vuotta

3. Kuinka usein teen yhteistyötä koulujen kanssa

- a. päivittäin
- b. 2-3 krt viikossa
- c. kerran viikossa
- d. 1-3 krt kuukaudessa
- e. harvemmin
- f. en koskaan

4. Valitse sopivin vaihtoehto väitteille

	samaa mieltä	jokseenkin samaa mieltä	en samaa enkä eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	eri mieltä
1.Yhteistyö koulujen kanssa on tärkeää					
2.Yhteistyötä tulisi lisätä ja kehittää					
3.Tämänhetkinen yhteistyö on riittävää nuorisopalveluiden ja koulujen välillä					
4.Olisi hyvä olla nimetty nuorisotyöntekijä koulujen ja nuorisopalveluiden väliseksi yhdyshenkilöksi. Koulu tietää keneen ottaa yhteyttä!					
5.Tunnen ja tiedän koulujen käytännöt					
6.Teen säännöllistä yhteistyötä koulujen kanssa					
7.Yhteistyö koulujen kanssa on suunnitelmallista					
8.Yhteistyömuotojen tulisi olla suunnitelmallisia, kirjat- tuina vuosikelloon, opetussuunnitelmaan ja toiminta- suunnitelmaan					
9.Nuorisotyöntekijän tulisi olla keskeisillä koululla päivittäin					
10.Nuorisotyöntekijän tulisi käydä keskeisillä koululla säännöllisesti viikottain					

11.Olisi hyvä, jos nuorisotyöntekijällä olisi säännöllinen päivystysaika kouluilla.					
12.Koulut arvostavat nuorisotyöntekijöitä					
13.Nuorisotyöntekijöillä on riittävä ammattitaito yhteistyön tekemiseen					
14.On hyvä, että erilaisia toimintoja järjestetään myös muualla kuin koulun tiloissa, esim. nuorisotiloissa					
15.Koulujen rehtorit suhtautuvat myönteisesti nuorisotyöntekijöiden työskentelyyn eri yhteistyömuodoissa					
16.Koulujen opettajat suhtautuvat myönteisesti nuorisotyöntekijöiden työskentelyyn eri yhteistyömuodoissa					
17.Koulujen kuraattorit suhtautuvat myönteisesti nuorisotyöntekijöiden työskentelyyn eri yhteistyömuodoissa					
18.Osaamiseni on riittävää kouluyhteistyön tekemiseen					
19.Nuorisotyöntekijöiden osaaminen on riittävää yhteistyön tekemiseen					
20.Kaikille kouluille pitäisi tarjota yhteistyömuotoja nuorisopalveluiden kanssa					
21.Erityistarpeessa olevat nuoret ovat tärkein kohderyhmä					
22.Alakoulut ovat tärkein ikäryhmä					
23.Yläkoulut ovat tärkein ikäryhmä					
24.Toisen asteen koulujen yhteistyötä nuorisopalvelujen kanssa tulisi lisätä					
25.Koen olevani tasavertainen kasvatuskumppani koulun henkilökunnan kanssa					

5. Mitä mieltä olet seuraavista yhteistyön toimintamuodoista – ja tavoista?
5 =erittäin tärkeä... 1=ei ollenkaan tärkeä

	5	4	3	2	1	En osaa sanoa
1. yhteisöllisyyden lisääminen ja vahvistaminen yhteistyössä						
2. ryhmäytystunnit, luokkahengen luominen						
3. 7-päivät						
4. kummiluokkatoiminta						
5. kohdennettu luokkatoiminta						
6. työ luottamusoppilaiden / tukioppilaiden kanssa						
7. nivelvaihtotyö (6.lk →7.lk,)						
8. nivelvaihtotyö (9.lk→toinen aste)						
9. kiusaamiseen ja syrjäytymiseen puuttuminen						
10. teemaoppitunnit (päihitteet, vapaa-aika, kiusaaminen...)						
11. pakolaisen polku						
12. päihdeputki						
13. yhteistyö oppilashuoltotyöryhmän kanssa						
14. nuorisotyöntekijä mukana oppilashuoltotyöryhmässä						
15. yhteistyötä nuoren/yksilön asioissa						
16. pienryhmätoiminta						
17. tuki nuoren elämänhallintaan ja elämän taitoihin						
18. työ oppilaskuntien kanssa						
19. osallisuustoiminta						

20. yhteistyö nuorisovaltuuston kanssa						
21. nuorten vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen (vaalit, kuulemistilaisuudet, paneelit...)						
22. vanhempainillat (nuorisotyöntekijä mukana illoissa)						
23. yhteistyö koulun ja huoltajien kanssa						
24. yhteistyö vanhempainyhdistysten – ja toimikuntien kanssa						
25. luokat vierailevat nuorisotiloilla tutustumassa nuorisopalveluiden toimintaan						
26. tiedotus nuorisopalveluiden toiminnasta						
27. tiedotus nuoriin liittyviin yleisiin asioihin						
28. aamunavaukset						
29. Nuorisotyöntekijän vierailu koululla						
30. nuorisotyöntekijän säännöllinen päivystysaika koululla						
31. yhteistyö maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten kanssa						
32. koulutustilaisuus						
33. juhla, illanvietto						
34. aluetapahtumat						
35. muut tapahtumat						
36. leirit						
37. leirikoulu						
38. yhteistyöretket						
39. yhteistyödiskot						
40. seinäkiipeily						
41. kerhotoiminta						
42. joku muu, mikä?						
43.						

6. Mitkä työmuodot ylläolevasta taulukosta ovat mielestäsi 10 tärkeintä? Kirjoita numerot
7. Kenen kanssa koulun henkilökunnasta teet yhteistyötä eniten... 1,2,3... rehtori, kuraattori, opettaja, opinto-ohjaaja, terveydenhoitaja?
8. Millaisissa asioissa haluaisit tehdä yhteistyötä koulujen kanssa?
9. Mitä osaamista ja lisäarvoa nuorisotyö tuo koulujen kanssa tehtävään yhteistyöhön?
10. Miten koulut ovat ottaneet sinut vastaan?
11. Millaista osaamista tarvitsisit lisää yhteistyön tekemiseen?
12. Millaisissa tilanteissa yhteistyö on ollut hankalaa?
13. Mikäli työskentelisit säännöllisesti / useita tunteja viikossa jollakin keskeisellä koululla, mitkä olisivat tärkeimmät työtehtäväsi (mainitse 5) ?
14. Millaisia teematunteja ja mistä aiheista voisit pitää nuorille?
15. Millaisia teemailtoja ja mistä aiheista voisit pitää vanhemmille?
16. Mitkä tekijät mielestäsi edistävät tällä hetkellä yhteistyötä?
17. Mitkä tekijät mielestäsi estävät yhteistyön tekemistä tällä hetkellä?
18. Mikäli tulevaisuudessa tekisit enemmän yhteistyötä koulujen kanssa, niin
 - a) mahtuisiko se tämänhetkiseen tehtävänkuvaasi työajallisesti?
 - b) jos ei, niin mitä jättäisit pois omasta tehtävänkuvasta tai miten yksikkösi toimintaa voisi muuttaa?
19. Mitkä ovat ne kansalaistaidot ja sosiaaliset taidot, joita koulun ja nuorisotyön tulisi mielestäsi opettaa nuorille tänä päivänä?
20. Mitä muuta haluat sanoa?

YHTEISTYÖN NYKYTILA

Alla on listattu kaikki Porvoon suomen – ja ruotsinkieliset ala- ylä- ja toisen asteen koulut. Viimeiseksi on listattu myös erityiskoulut ja erityisluokat. Mikäli jokin koulu tai luokka mielestäsi puuttuu, lisää se taulukon loppuun!

Rastita minkä koulun kanssa teet yhteistyötä. Kirjoita kuinka usein (tuntia /viikko tai tuntia/kuukausi) työskentelet koululla ja/tai teet yhteistyötä. Kirjoita tarkasti millaisia työmuotoja olet tehnyt koululla. Aikajana on n. 1 – 1,5 vuoden aikana.

Oma Nimeni:

Suomenkieliset alakoulut	Teen	Kuinka usein	Yhteistyömuodot
Epoo			
Hamari			
Hinthaara			
Huhtinen			
Ilola			
Kerkkoo			
Keskuskoulu			
Kevätkumpu			
Kulloo			
Peippo			
Tolkkinen			
Tuorila			
Ruotsinkieliset alakoulut			
Gammelbacka			
Grännäs			
Hindhår			
Kråkö			
Kullo			
Kvarnbacken			
Näse			
Sannäs			
Saxby			
Tolkis			
Vårberga			
Suomenkielinen yhtenäiskoulu			
Albert Edelfelt			
Suomenkieliset yläkoulut			
Linnajoen koulu			
Pääskytien koulu			
Ruotsinkieliset yläkoulut			
Strömborgska skolan			
Lyceiparkens skola			
Suomenkielinen toinen aste			
Linnankosken lukio			
Porvoon ammattiopisto Amisto			
Kauppaoppilaitos			

Terveystieteiden oppilaitos			
Ruotsinkielinen toinen aste			
Borgå gymnasium			
Östra nylands yrkesinstitut			
Bhk			
Handelsläroverket			
Borgå folkakademi			
Yrkesinstitut Praktikum			
Erityiskoulut ja erityisluokat			
entinen Tulliportin koulu			
entinen Kumpulan koulu			
Kuuselan koulu			
Linnajoen pienluokka			
Resursklas Lypa			
Minin Ströhö			
Peipon maahanmuuttajien valmistavat luokat			
Pääskytien maahanmuuttajien valmistava luokka			
Amiston maahanmuuttajien valmistava luokka			
Keskuskoulun erityisluokat			

LIITE 2: Kysely suomenkielisille kouluille

ARVOISA KOULUN TYÖNTEKIJÄ

Toimin nuorisoasiamiehenä Porvoon nuorisopalveluissa ja opiskelen työn ohessa Humanistisessa ammattikorkeakoulussa Nurmijärvellä. Valmistun yhteisöpedagogiksi keväällä 2012.

Teen opinnäytetyöni nuorisopalveluiden ja koulujen tämänhetkisestä yhteistyöstä Porvoossa. Opinnäytetyössäni kartoitan nykyiset yhteistyömuodot, yhteistyön sujuvuuden ja tarpeet sekä vastausten perusteella tulleet kehittämisideat. Nuorisotyö on muuttunut vuosien varrella paljon. Nuorisotyössä ei toimita enää pelkästään nuorten vapaa-ajalla, vaan tärkeämpää on nähdä nuori kokonaisvaltaisesti, kaikissa hänen kasvuympäristöissään. Sen tähden nuorisopalveluiden ja koulujen yhteistyö on tärkeää ja sitä on hyvä kehittää vastaamaan tämänhetkisiä tarpeita.

Tämän kyselyn avulla kysyn koulujen henkilökunnalta mielipidettä yhteistyön nykytilasta ja kehittämisehdotuksia. Kysely on lähetetty 10:lle valitulle koululle, joiden kanssa nuorisopalvelut tekee jollain tavalla yhteistyötä tällä hetkellä (Peippo, Kevät-kummun koulu, Pääskytie, AE-koulu, Keskuskoulu, Amisto, Inveon, Vårberga skolan, Lyceiparkens ja Strömborgska skolan). Kyselyyn pyydetään vastaamaan henkilöitä, jotka tekevät nuorisotyöntekijöiden kanssa yhteistyötä jossain muodossa. 1 - 7 vastaajaa / koulu, koulusta riippuen; rehtori / koulunjohtaja, opettajia, kuraattori, terveydenhoitaja, opinto-ohjaaja.

Myös nuorisopalveluiden nuorisotyöntekijöille on tehty kysely, jossa kartoitetaan heidän mielipidettään tämän hetken yhteistyöstä koulujen kanssa sekä kehittämisideoita yhteistyöhön. Nuorisopalveluissa työskentelee 15 nuoriso-ohjaajaa nuorisotiloissa ja palvelutuotannossa, 4 nuorisotyöntekijää erityispalveluissa ja 2 nuorisotyöntekijää etsivän työn siipi hankkeessa sekä hanketyöntekijä monikulttuurisessa Nella hankkeessa.

Antamasi vastaukset käsitellään ehdottoman luottamuksellisina.

Vastaamalla kyselyyn olet kehittämässä nuorisopalveluiden ja koulujen yhteistyötä.

Toivon, että vastaat kyselylomakkeeseen viimeistään 2.3.12 mennessä, allaolevan linkin kautta.

Kiitos !

Terveisin Nina Siltakorpi, nuorisoasiamies, Porvoon nuorisopalvelut

P. 040 55 00 580

e-mail nina.siltakorpi@porvoo.fi

<http://www.webropolsurveys.com/S/C8E3D6C978CFFD52.par>

KYSELY VALITUILLE PORVOOLAISTEN KOULUJEN HENKILÖKUNNALLE /helmikuu 2012
Hyvä vastaaja! Kartoitukseni onnistumiselle on tärkeää, että vastaisit kaikkiin kysymyksiin mahdollisimman huolellisesti. Vastaa kysymyksiin valitsemalla oikeaksi katsomasi vaihtoehto tai kirjoittamalla vastaus avoimiin kysymyksiin. Kiitos!

1. Koulun nimi _____

2. Toimin koulussa

- a. rehtorina / koulunjohtajana
- b. opettajana
- c. kuraattorina
- d. terveydenhoitajana
- e. opinto-ohjaajana
- f. joku muu

3. Teen yhteistyötä

- a. nuorisotilojen nuoriso-ohjaajan kanssa
- b. erityispalveluiden nuorisotyöntekijän kanssa
- c. muun nuoriso-ohjaajan kanssa
- d. etsivän nuorisotyön työntekijän kanssa
- e. muun nuorisopalveluiden työntekijän kanssa

4. Valitse sopivin vaihtoehto väitteille	samaa mieltä	jokseenkin samaa mieltä	en samaa enkä eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	eri mieltä
1. Yhteistyö nuorisopalveluiden kanssa on tärkeää.					
2. Yhteistyötä tulisi lisätä ja kehittää					
3. Tämänhetkinen yhteistyö on riittävää					
4. Olisi hyvä olla nimetty nuorisotyöntekijä koulumme ja nuorisopalveluiden väliseksi yhdyshenkilöksi. Tiedän keneen otan yhteyttä!					
5. Tiedän ja tunnen nuorisopalveluiden tarjoamat palvelut					
6. Minulla on säännöllistä yhteistyötä nuorisotyöntekijöiden kanssa					
7. Yhteistyö nuorisopalveluiden kanssa on suunnitelmallista					
8. Yhteistyömuotojen tulisi olla suunnitelmallisia, kirjattuina vuosikelloon, opetussuunnitelmaan ja tai toimintasuunnitelmaan					
9. Nuorisotyöntekijän tulisi olla koululla päivittäin					
10. Nuorisotyöntekijän tulisi käydä koululla säännöllisesti viikoittain					
11. Olisi hyvä, jos nuorisotyöntekijällä olisi säännöllinen päivystysaika koulullamme.					
12. Nuorisotyöntekijöihin voi luottaa					
13. Nuorisotyöntekijät ovat ammattitaitoisia					
14. On hyvä, että erilaisia toimintoja järjestetään myös muualla kuin koulun tiloissa, esim. nuorisotiloissa					
15. Koulumme työntekijät suhtautuvat myönteisesti nuorisotyöntekijöiden työskentelyyn eri yhteistyömuodoissa					
16. koulun henkilökunnan työmäärä on lisääntynyt nuorten kasvatustyössä					

5. Mitä mieltä olet seuraavista yhteistyön toimintamuodoista – ja tavoista?
5 =erittäin tärkeä... 1=ei ollenkaan tärkeä

	5	4	3	2	1	En osaa sanoa
1. yhteisöllisyyden lisääminen ja vahvistaminen yhteistyössä						
2. ryhmäytystunnit, luokkahengen luominen						
3. 7-päivät						
4. kummiluokkatoiminta						
5. kohdennettu luokkatoiminta						
6. työ luottamusoppilaiden / tukioppilaiden kanssa						
7. nivelvaihtotyö (6.lk →7.lk,)						
8. nivelvaihtotyö (9.lk→toinen aste)						
9. kiusaamiseen ja syrjäytymiseen puuttuminen						
10. teemaoppitunnit (päihteet, vapaa-aika, kiusaaminen...)						
11. pakolaisen polku						
12. päihdeputki						
13. yhteistyö oppilashuoltotyöryhmän kanssa						
14. nuorisotyöntekijä mukana oppilashuoltotyöryhmässä						
15. yhteistyötä nuoren/yksilön asioissa						
16. pienryhmätoiminta						
17. tuki nuoren elämänhallintaan ja elämän taitoihin						
18. työ oppilaskuntien kanssa						
19. osallisuustoiminta						
20. yhteistyö nuorisovaltuuston kanssa						
21. nuorten vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen (vaalit, kuulemistilaisuudet, paneelit...)						
22. vanhempainillat (nuorisotyöntekijä mukana illoissa)						
23. yhteistyö koulun ja huoltajien kanssa						
24. yhteistyö vanhempainyhdistysten – ja toimikuntien kanssa						
25. luokat vierailevat nuorisotiloilla tutustumassa nuorisopalveluiden toimintaan						
26. tiedotus nuorisopalveluiden toiminnasta						
27. tiedotus nuoriin liittyviin yleisiin asioihin						
28. aamunavaukset						
29. nuorisotyöntekijän vierailu koululla						
30. nuorisotyöntekijän säännöllinen päivystysaika koululla						
31. yhteistyö maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten kanssa						
32. koulutustilaisuus						
33. juhla, illanvietto						
34. aluetapahtumat						
35. muut tapahtumat						
36. leirit						
37. leirikoulu						
38. yhteistyöretket						
39. yhteistyödiskot						
40. seinäkiipeily						
41. kerhotoiminta						
42. Joku muu, mikä?						
43.						
44.						

6. Mitkä työmuodot yllä olevasta taulukosta ovat mielestäsi 10 tärkeintä? Kirjoita numerot

Avoimet kysymykset – kirjoita vastaukset!

7. Millaisissa asioissa haluaisit tehdä yhteistyötä nuorisotyöntekijöiden kanssa?
8. Millaisia teematunteja ja mistä aiheista toivoisit nuorisotyöntekijän pitävän nuorille?
9. Millaista osaamista odotat ja toivot yhteistyössä toimivalta nuorisotyöntekijältä?
10. Mitkä tekijät mielestäsi edistävät tällä hetkellä yhteistyötä?
11. Mitkä tekijät mielestäsi estävät tällä hetkellä yhteistyötä?
12. Millaisissa tilanteissa yhteistyö on ollut hankalaa?
13. Millä tavoin nuorisotyö voisi olla mukana tukemassa koulussa viihtymistä ja tukea yhteisöllisyyttä?
14. Mitkä ovat ne kansalaistaidot ja sosiaaliset taidot, joita koulun ja nuorisotyön tulisi mielestäsi opettaa nuorille tänä päivänä?
15. Mikäli koululla työskentelisi säännöllisesti / useita tunteja viikossa oma nuorisotyöntekijä, hänen tärkeimmät työtehtävät olisivat mielestäsi (mainitse 5)?
16. Mitä muuta haluaisin sanoa?

KIITOS VASTAUKSISTASI!

LIITE 3: Tiivistelmä nuorisotyöntekijöiden kyselyssä olleesta yhteistyön nykytila taulukosta

Gb= Gammelbackan nuorisotila
 Kevari=Kevätkummun nuorisotila
 Zentra=Keskutan nuorisotila
 Ent=Erityisnuorisotyö
 Siipi= Etsuvä nuorisotyö
 Nuoriso-ohjaaja=Palvelutuotannossa
 Nella=Monikulttuurisen nuorisotyön hanke

10	Säännöllistä, viikoittain usein, paljon	Keskuskoulu, Kevätkumpu, Peippo, Vårberga, Albert Edelfeltin koulu, Linnajoki, Pääskytie, Strömborgska, Lyceiparkens, Amisto
6	Säännöllistä, vähän	Huhtinen, Kuusela, Linnajoki/pienluokka, Peipon maahanmuuttajien valmistavat luokat, Amiston maahanmuuttajien valmistava luokka, Resursklass Lypa.
20	Harvoin, satunnaista	Hamari, Ilola, Tolkkinen, Gammelbacka, Kullo, Kvarnbacken, Linnankosken lukio, Kauppaoppilaitos, Teho, Bogy, Inveon, Handelsläroverket, Folkakademi, Prakticum, ent.Kumpula, Keskuskoulu/erityisluokka, Haaga-helia, Keskuspuiston ammattiop.,Pääskytien maahanmuuttajien valmistava luokka.
13	Ei yhteistyötä ollenkaan	Epoo, Hinthaara, Kerkkoo, Kulloo, Tuorila, Grännes, Hindhår, Kråkø, Näse, Sannäs, Saxby, Tolkis, ent Tulliportti,
49		

Suomenkieliset alakoulut	Kuinka usein	Yhteistyömuodot
Epoo (46)	Ei yhteistyötä ollenkaan	(Discolaitteiden vuokraus)
Hamari (133)	Harvoin Satunnaista -Gb	-Uusien 7.-luokkin tutustuminen Pääskytien kouluun. -Seinäkiipeily -Discolaitteiden vuokraus
Hinthaara (180)	Ei yhteistyötä ollenkaan	
Huhtinen (262)	Säännöllistä, vähän -Zentra -Ent	-Tapahtuma, aluetapahtuma, elämönhallintaviikko -Nuorisotilan esittely luokille -Nuorisopalveluiden toiminnasta tieddottaminen -Pienryhmätoiminta
Ilola (51)	Harvoin Satunnaista -Zentra	-Aluetapaaminen nuorisotilalla -Nuorisotilan esittely
Kerkkoo (57)	Ei yhteistyötä ollenkaan	
Keskuskoulu (494)	Säännöllistä, viikoittain, usein -nuoriso-ohjaaja -Zentra -Gb	-Huolenpito-ohjelman mukaiset tunnit, luokkaprojektit, tarvittaessa OHR-työ -Nuorisopalveluiden toiminnasta tiedottaminen -Kiipeilyillat luokan tai vanh.yhd. kanssa, -Yhteistyödisco, aluetapaaminen -Nuorisotilan esittely, tutustumiskäynti -Diskolaitteiden vuokraus

		-Yksilötyö, nuori tuettavana
Kevätkumpu (176)	Säännöllisesti, viikottain, usein -Kevari -Nella -Ent	-Nuorisopalveluiden toiminnasta tiedottaminen -kummiluokkatoiminta -yhteistyöpalaverit -aamunavaukset -KeVä, -vanhempainyhdistys -yhteinen kerho yht. n 12h/kk -teemapäivät, tapahtumat -koululla vierailu -maahanmuuttajaoppilaiden kanssa -Pienryhmätoiminta
Kulloo (74)	Ei yhteistyötä ollenkaan	
Peippo (306)	Säännöllistä, viikottain, usein -Gb -Nella	-3. luokissa tilatoiminnasta kertominen 45 min/lk -Seinäkiipeilyt eri luokka tasoille. 2 krt/vuosi -Seinäkiipeilyt (vapaamuotoiset illat 2 krt/vuosi) -Oppilaan asioiden hoito opettajan/kuraattorin/rehtorin kanssa, useasti vuodessa. -Alueen ilmiöihin liittyvät keskustelut kuraattorin/rehtorin kanssa -Luokkakokohtaisia teematunteja, 2-4 krt/vuosi -Tilan lainaaminen teemapäiviin. -Mahdolliset leirikoulut 1krt/vuosi -Maahanmuuttaja vanhempain illat, 1krt/vuosi - Maahanmuuttajaluokkien sekä opettajien kanssa yhteistyö - Tiedotus nuorisopalveluiden toiminnasta -Ohjaajaajien vierailu opettajankokouksessa -Yhteistyödiskot
Tolkkinen (180)	Harvoin Satunnaista -Gb -nuoriso-ohjaaja	-Viitos-kuutosluokkien kaksoistunti + vanhempainilta -6.-luokkien ryhmäytys -Kiipeilypäivä Diskolaitteiden vuokraus
Tuorila (57)	Ei yhteistyötä ollenkaan	
Ruotsinkieliset alakoulut		
Gammelbacka (116)	Harvoin Satunnaista -Gb	-Seinäkiipeily -Discolaitteiden vuokraus
Grännäs (83)	Ei yhteistyötä ollenkaan	(-Discolaitteiden vuokraus)
Hindhår (66)	Ei yhteistyötä ollenkaan	
Kråkø (45)	Ei yhteistyötä ollenkaan	
Kulloo (42)	Harvoin satunnaista -Ent	-Näpistyspuhutteluja
Kvarnbacken (338)	Harvoin satunnaista	-Tiedotus nuorisopalveluiden toiminnasta -Yksilötyö

	-Kevari -Ent	-Näpistyspuhutteluja.
Näse (111)	Ei yhteistyötä ollen- kaan	(Discolaitteiden vuokraus)
Sännäs (112)	Ei yhteistyötä ollen- kaan	
Saxby (57)	Ei yhteistyötä ollen- kaan	
Tolkis (79)	Ei yhteistyötä ollen- kaan	
Vårberga (78)	Säännöllistä Viikottain, usein -Kevari	-Kummiluokkatoiminta -Nuorisopalveluiden toiminnasta tiedottaminen -yhteistyöpalaverit -hem o skolan -KeVå yht n. 4h/kk -Yhteiset kerhot -Viikottain käynti koululla
Suomenkieli- nen yhtenäis- koulu		
Albert Edelfelt (565)	Säännöllisesti, viikottain, usein -Ent -Siipi -Zentra ja Gb	-Mukana kiva-koulu päivässä -7. päivät -Tutustumiskäyntejä nuorisotilalla -Yhteishaun tulosten yhteydessä opon kanssa katsomme ovatko oppi- laat päässeet oppilaitoksiin. -Etsivän toiminnan esiteltä OHR:n henkilöille. -Koulun henkilökunnan kanssa päivittäistä yhteistyötä. -KIVA-koulutoiminnassa mukana sekä toteuttajana että suunniteluss- sa. -Kiusaamisten selvittelyä ko-projektin mallin mukaan. -Kasvatuskehityskeskusteluja. -Näpistyspuhuttelut -Kohdennettua työtä yksilö, pienryhmä että luokkatasolla. - Luokkien yökoulu ohjelmissa mukana. -Syksyisin tutustun uusiin oppilaisiin luokittain/pidän kaikille muutaman keskustelu tilanteen aiheina. mm. uusikoulu, ystävyys, oppiminen, tms. -Luokanvalvojien kanssa keskustelu luo pohjaa jolle voi perustaa tule- van kolmen vuoden jakson... -Ysien kanssa käsitellän aihetta milloin kaveria voi tai "pitää" auttaa. -Useilla luokilla menossa jonkinlainen tukiprojekti eri aiheista -Yksilöohjausta ja tukea.
Suomenkieli- set yläkoulut		
Linnajoen koulu (487)	Säännöllisesti, viikottain, usein -Nuoriso-ohjaaja -Kevari -Zentra -Siipi -Ent	-Luokkaprojekti 8-luokassa, jossa on ollut merkittäviä kiusaamis- ja työrauhan häirintään liittyviä ongelmia. Toiminnallisia menetelmiä ja keskusteluita Zentrassa, -Nuorisopalveluiden toiminnasta tiedottaminen -Yksilötyö -Yhteistyö henkilökunnan kanssa -7-päivät -Tutustumiskäyntejä -Säännölliset tapaamiset kuraattorin kanssa. -Yksilön tukeminen -Opojen kanssa katsomme oppilaiden sijoittumiset yhteishaun jälkeen. -kotiopetusnuoria, joiden tukihenkilöinä olemme olleet. olemme hake- neet nuoria kouluun. Tällä hetkellä 1 tyttö jota haetaan säännöllisesti. -Yhteishaku. Ilman paikkaa jääneiden nuorten tukeminen ja auttami-

		nen. Tuemme 9:Lkn oppilaita peruskoulun loppuun saattamisessa. Oppilaitoksiin tutustumiset ym.
Pääskytien koulu (559)	Säännöllisesti, viikottain, usein -Gb -Nella -Siipi -Ent -Nuoriso-ohjaaja	-7.-päivät -Yksilötyö -Lomatoiminnasta infoaminen ja ilmoitustaulut -Tiivis yhteistyö luottamusoppilaiden -Tyttyöryhmä - Maahanmuuttajaluokan sekä nivelluokan kanssa yhteistyötä monella tavalla. Yhteistoiminta, tiedotus, yleisopetuksessa olevien mm-oppilaiden tavoittaminen. Toiminnan suunnittelu opettajien kanssa. -Tapaamiset henkilökunnan kanssa, oppilashuolto - Opojen kanssa katsomme oppilaiden sijoittumiset yhteishaun jälkeen. - Yhteishaku. Ilman paikkaa jääneiden nuorten tukeminen ja auttaminen. Tuemme 9:Lkn oppilaita peruskoulun loppuun saattamisessa. Oppilaitoksiin tutustumiset ym. - KIVA-koulutoiminnassa mukana sekä toteuttajana että suunnittelussaan. - Kohdennettua työtä tehdään kouluilla yksilö, pienryhmä että luokkatasolla, näissä yhteistyöparina aina joku kouluntoimija. Olen osallistunut luokkien yökoulu ohjelmiin. -Syksyisin tutustun uusiin oppilaisiin luokittain/pidän kaikille muutaman keskustelun tilanteen aiheina.-Useilla luokilla menossa jonkinlainen tukiprojekti koskien---Nyt uutena 8-luokkalaisten opojen kanssa kodin ja koulun ja oppilaan keskustelun aloittamista tukeva prosessi. Aiheena tuleva jatko-opintopaikan valinta. -Kohdennettu luokkatoiminta
Ruotsinkieliset yläkoulut		
Strömborgska skolan (286)	Säännöllistä Viikottain, usein -Ent -Kevari, Gb, Zentra -Siipi	-Säännöllinen päivystys 4 h/vko -Seinäkiipeily -Nuorisopalveluiden toiminnasta tiedottaminen -/-päivät -Tapahtumat ja discot -Yhteistyö koulun henkilökunnan kanssa -Yksilötyö -Cosy ohjaajana -Tarpeen mukaan ohr:ssä -Pienryhmätoiminta -Vanhempainkokoukset -Näpistyspuhuttelut
Lyceiparkens skola (350)	Säännöllistä Viikottain, usein -Ent -Kevari, Gb, Zentra	-Säännöllinen päivystys 4 h/vko -Seinäkiipeily -Nuorisopalveluiden toiminnasta tiedottaminen -/-päivät -Tapahtumat ja discot -Tarpeen mukaan ohr:ssä -Yhteistyö koulun henkilökunnan kanssa -Yksilötyö -Pienryhmätoiminta -Näpistyspuhuttelut
Suomenkielinen toinen aste		
Linnankosken lukio	Harvoin Satunnaista	-aluetapaaminen -Ypl musikaali

(602)	-Zentra -Siipi	- Koulusta eronneet oppilaat tiedoksi meille.
Porvoon ammattiopisto Amisto	Säännöllistä Viikottain, usein -Gb ja Zentra -Siipi -Ent	-Oppilaiden asioiden hoitaminen -Tapahtuman suunnittelu Koulusta eronneet oppilaat tiedoksi meille. -Yksilötyö ja tuki - Säännölliset tapaamiset koulunuorisotyöntekijän ja hyvinvointityöntekijän kanssa. - Olemme tukena mahdollisissa palavreissa. "kadoksissa" olevien nuorten etsiminen. -amisto 9 tarvittaessa yhteistyötä, ohjausta vapaa-aikaan -Koulusta eronneiden oppilaidn tiedot meille. - "Omien nuorten" opiskelun tukeminen, yksilötyö
Terveystieteiden oppilaitos	Satunnaista Harvoin -Siipi -Zentra	Tilan esittely nuosisotyöjaksolla. - Koulusta eronneiden oppilaidn tiedot meille. "Omien nuorten" opiskelun tukeminen. Lisäksi pidämme kerran vuodessa oppitunnit viimeisen vuoden opiskelijoille.
Ruotsinkielisen toinen aste		
Borgå gymnasium (321)	Satunnaista Harvoin -Ent -Zentra	-aluetapaaminen - Yksilötuettavat ja pudokkaat.
Inveon(Östra nylands yrkesinstitut)	Harvoin satunnaista -Ent	-Pudokkaat -Yksilötuettavat -Tyttöryhmä kokoontuu epäsäännöllisesti
Inveon (Bhk)	Harvoin Satunnaista -Ent -Zentra	-Yksilön tukeminen -Pudokkaat -Tapahtuma -Harjoittelijoiden opastusta
Handelsläroverket	Harvoin Satunnaista -Ent	-Pudokkaat
Borgå folkakademi	Harvoin Satunnaista -Zentra	-Tapahtuma
Yrkesinstitut Praktikum	Harvoin Satunnaista -Ent	-Yksilötyö -Pudokkaat
Erityiskoulut ja erityisluokat		
entinen Tulliportin koulu	Ei yhteistyötä ollenkaan	
entinen Kumpulankoulu	Harvoin Satunnaista -nuorisohjaaja -Siipi	-Lomatoiminnasta infoaminen -Vierailut luokissa -Yksilötyö
Kuuselan koulu	Säännöllistä Vähän	-Yksilötyö, nuoren tuki -Vierailut nuorisotilalla -Vierailut luokassa
Linnajoen pienluokka	Säännöllistä Vähän -Ent -Keväri -Siipi	-yhteistyö opettajan kanssa. -Yksilötyö, koulunkäynnin tukeminen -Vierailut luokassa

Resursklas Ly-pa	Säännöllistä Vähän -Ent	-Toimintaa koulun ulkopuolella, opettajan tukena. Päihdekasvatusta kevään ajan, yhteistyössä päihdeklinikan. -Yksilötyö
Minin Ströhö	Harvoin Satunnaista -Ent -Siipi	Vierailut luokissa. tarvittaessa yksittäisen nuorten koulunkäynnin tukeminen.
Peipon maahanmuuttajien valmistavat luokat	Säännöllistä Vähän -Gb -Nella	-Vierailut nuorisotilalla, ryhmäytymistä -Yksilötyö - Toimintaa ja sen suunnittelua koskien koulun ja vapaa-ajan yhteistyötä. -luokan vanhempainillassa mukana -Yhteistyö opettajien kanssa
Pääskytien maahanmuuttajien valmistava luokka	Harvoin Satunnaista -Gb -Nella	-Vierailut nuorisotilalla - Toimintaa ja sen suunnittelua koskien koulun ja vapaa-ajan yhteistyötä. -
Amiston maahanmuuttajien valmistava luokka	Säännöllistä Vähän -nuoriso-ohjaaja -Siipi -Nella -Gb	-Pakolaisen polku tapahtumaviikko -Näytelmäprojekti -Yksilötyö. Jatko-opiskelu, harrastustoimintaan ohjaaminen
Keskuskoulun erityisluokat	Harvoin Satunnaista -nuoriso-ohjaaja -Ent -Zentra ja Gb	-tunnit tilanteesta riippuen vain pienryhmille tai integroituna yleisope- tuksen luokkiin. -Yksilötyö - Nuorisotilavierailut, ryhmähenki. -Ohjausta vapaa-aikaan
Haaga-Helia (ruotsinkielinen)	Harvoin Satunnaista -Zentra	-Tapahtuma
Keskuspuiston ammattiopisto	Harvoin Satunnaista -Siipi	-Yksilötyö - Kotikäynnit, opiskelun tukeminen, kouluun vienti